

Scholengemeenschap
Tongerlo

**Schoolplan
2024 – 2028**

Leeswijzer

Voor u ligt het schoolplan van Tongerlo voor de periode van 2024-2028.

Dit schoolplan is geschreven in de periode april-juli 2023. Meerdere medewerkers hebben er een bijdrage aan geleverd. In een aantal sessies zijn de hoofdthema's uit het schoolplan in wording besproken in (facultatieve) bijeenkomsten met alle medewerkers en is hier verder betekenis en invulling aan gegeven. Ook de denkbeelden van leerlingen en ouders zijn meegenomen in een interactieve bijeenkomst met de voltallige Medezeggenschapsraad (MR)

Het vorige schoolplan is geschreven in 2019 en gold voor de periode 2020-2024. Dit schoolplan is terzijde gelegd omdat de scholengroep aan een aantal noodzakelijke verbeteringen moest gaan werken, te weten:

1. Werken aan het krimpende leerlingenaantal.
2. Financiële zaken op orde brengen.
3. Processen beter afstemmen en werken aan een professionele cultuur.

Middels een verbeterplan hebben we een noodzakelijke focus op het weer financieel gezond worden van Tongerlo gehad. Daarnaast is hard gewerkt aan het verduidelijken en verder ontwikkelen van onze gezamenlijke ambitie, onze kracht en onze identiteit (Vision Eye). Gebaseerd op de Lean-methodiek is een meerjarig traject gestart om Tongerlo door te ontwikkelen naar een lerende organisatie.

Het verbeterplan heeft gefungeerd als de uitvoeringsagenda van het toenmalige schoolplan, die daardoor noodgedwongen wat versmald is. Met het nieuwe schoolplan 2024-2028 gaan wij onze focus weer verbreden.

De basis van dit schoolplan is het Vision Eye dat in 2021 is opgesteld. In het Vision Eye staan onze kernbeloften aan leerlingen en medewerkers beschreven. Hieraan hebben, naast medewerkers, ook zittende leerlingen, ouders, leerlingen en leraren uit groep 7 en 8 van de basisscholen, de Raad van Advies, de gehele MR, en verschillende andere betrokkenen meegewerkt. Onder het kopje "lucht" leest u meer over onze kernbeloften.

De indeling van het schoolplan sluit aan bij het nieuwe verhaal van onze scholengemeenschap en haar drie onderwijslocaties. Het unieke karakter van Tongerlo hebben we gevisualiseerd als een boom.

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)

Tongerlo maakt onderdeel uit van de vereniging OMO. Om jezelf te ontwikkelen heb je elkaar nodig. Je komt verder als je van en met elkaar leert en als je elkaar ruimte geeft om goed samen te leven. Vaardigheden als samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen zijn hiervoor nodig. Belangrijk is om andere opvattingen en culturen te leren begrijpen en te benutten. We geven hier invulling aan door vorming van de leerling vanuit de katholieke waarden van de vereniging OMO: [goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen](#).

Goed onderwijs: leerlingen worden bij ons gezien en iedereen telt mee. Door te mogen oefenen, uitproberen, fouten te mogen maken, vallen en opstaan, groeien onze leerlingen. Ze worden geprikkeld om zelfbewust en zelfverantwoordelijk keuzes te maken. Op deze manier bereiden wij onze leerlingen voor op hun zelfstandige rol in de maatschappij.

Goed mens: onze grondhouding is positief. Zo treden wij onze leerlingen tegemoet en we stimuleren hen om dit ook naar anderen te doen. Wij zijn hierin het voorbeeld.

Goed leven: wij moedigen een open houding en het zoeken naar verbinding aan: niet alleen ik, maar ook jij, niet alleen hier, maar ook elders, niet alleen nu, maar ook straks. We maken leerlingen bewust van hoe mensen met elkaar omgaan en zich ontwikkelen en welke rol zij daarbij kunnen spelen.

Goed handelen: iedereen heeft zijn eigen stijl en kwaliteiten en brengt op zijn eigen manier een belangrijk puzzelstukje de school en de wereld in. Door deze diversiteit te omarmen maken we de puzzel compleet. We stimuleren de leerlingen na te denken over wie ze zijn, wat ze doen en wat ze willen bereiken. Al onze medewerkers hanteren de vier basisprincipes van goed handelen zoals beschreven in de [integriteitscode van OMO](#).

Jarenlang is er nadruk gelegd op de individuele cognitieve leerroute binnen het onderwijs. De covid-periode heeft ons echter ook iets belangrijks geleerd: samenwerking en verbintenis zijn voor ons collectieve waarden die nodig zijn voor een menswaardige samenleving. Het collectief is het uitgangspunt en de ontwikkeling van de leerlingen staat centraal. Op onze scholen stimuleren we het aangaan van verbindingen tussen individuen ter versterking van het collectief, zowel voor leerlingen als personeel. (Uit: [Manifest "Ik ben omdat wij zijn"](#))

Als school staan we ook voor grote uitdagingen. Onder andere door personeelstekorten, leerlingencrimp, vernieuwde technologie en toename van regels en wetgeving. Betaalbaarheid en organiseerbaarheid van ons onderwijs worden grote uitdagingen in de toekomst. Dit vraagt om een transformatie naar een continu zichzelf vernieuwende organisatie. We gebruiken de samenkracht van de vereniging en de samenkracht van de scholengemeenschap om hier de komende periode antwoorden op te vinden. Om hiermee aan de slag te gaan zullen we heel bewust tijd gaan reserveren om met elkaar over grote thema's na te denken.

De kernbelofte van Tongerlo

Onze Kernbelofte luidt:

Tongerlo-scholen beloven jou als leerling persoonlijke aandacht, waarbij je leert met je hoofd, hart en handen, afgestemd op jouw niveau en talent en gericht op wat jij in de toekomst nodig hebt.

Wij vinden dat onze medewerkers bepalend zijn voor de kwaliteit van ons onderwijs. Daarom beloven we jou als medewerker ontwikkelruimte: de gelegenheid om blijvend te leren.

We gaan deze kernbelofte de komende jaren waarmaken door het volgende in ons handelen voorop te stellen:

1. Tongerlo, 1 verhaal

Onze scholen zijn afzonderlijk en als Tongerlo herkenbaar. Centraal in ons profiel staat dat we toekomstgericht opleiden in een op de leerling afgestemde leeromgeving. Onze vakbekwame docenten zien de leerlingen echt en helpen hen alles uit zichzelf te halen, zodat ze hun vleugels kunnen uitslaan.

2. Leerlingen worden gezien

Wij hebben onze leerlingen goed in beeld, weten wat ze nodig hebben en over welke talenten ze beschikken. We geven hen persoonlijke aandacht en de gelegenheid om te leren met hoofd, hart en handen. Opleiden doen we om voor te bereiden op werk, vervolgonderwijs en het kunnen leveren van een positieve bijdrage aan de maatschappij.

3. Schaalgrootte benut als kracht

Tongerlo is stabiel en geeft continuïteit. De faciliteiten van alle onderdelen zijn in de breedte beschikbaar, zodat leerlingen daar kunnen leren waar dat het beste past. Onze organisatie maakt onderlinge uitwisseling mogelijk. Door onze schaalgrootte bieden we onze medewerkers horizontaal en verticaal ontwikkelkansen.

4. Innovatief onderwijs

We richten ons op ontwikkelingen in de wereld om ons heen. We laten onze opleidingen daarop aansluiten. We zoeken actieve samenwerking met externe partijen om ons onderwijs actueel te houden en te verrijken. We organiseren ons onderwijs flexibel, benutten nieuwe impulsen en zorgen voor een doorlopend leerproces.

5. Vitale en wendbare medewerkers

Onze medewerkers zijn goed in hun professie, zijn gericht op de leerling en op hun collega's en hebben een goede balans tussen rust en prestatie. Ze nemen frequent deel aan programma's die er op zijn gericht om fris en vitaal te blijven. Continu in ontwikkeling zijn wordt dan ook verwacht en gestimuleerd. Medewerkers zijn nieuwsgierig en wendbaar; ze omarmen wat nieuw is.

6. Professionele cultuur

Onze medewerkers identificeren zich met waar de scholengemeenschap voor staat. Ze zijn samenwerkingsgericht en denken vanuit hun professionaliteit mee bij het bepalen van de koers van onze scholen. Bij de uitvoering beschikken ze over heldere doelen. Daarbij krijgen ze vertrouwen en hebben ze veel bewegingsruimte in de uitvoering van hun vak.

Om blijvend te leren is het in onze scholen de standaard om feedback te vragen en te geven.

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurd werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Communicatie & PR

Met de komst van het Vision Eye is de positionering van Tongerlo helder geworden en zet Tongerlo in op de versterking van onderliggende samenwerking binnen de scholengemeenschap.

Tongerlo biedt onderwijs op alle niveaus en vormt de 'kapstok' voor alle opleidingen die binnen het voortgezet onderwijs worden aangeboden. De drie scholen hebben allen hun eigen visie en cultuur (zie ook 'het loof van de boom van Tongerlo'). De doelstelling met betrekking tot communicatie is vanaf schooljaar 2023-2024 naar buiten te treden als Tongerlo: 'één school voor iedereen'.

De schoolnamen in een nieuw jasje en nieuwe logo's ondersteunen krachtig onze nieuwe identiteit. De belangrijkste pijler is het beeld en de uitstraling met de kernwoorden: eigentijds, lef, moed, modern en optimistisch.

Met de woorden 'in een keer voor drie' werken we gezamenlijk aan de professionalisering van onze cultuur en communicatie, ondersteund door een extern communicatiebureau uit Roosendaal.

Alle communicatie rondom brugklaswerving is als eerste in gezamenlijkheid opgepakt. Een heldere beschrijving van ons totale onderwijsaanbod, een nieuwe website en een gezamenlijke wervingskalender zijn hier voorbeelden van. Met deze professionaliseringsslag willen we onze eigenheid en kracht beter voor het voetlicht te brengen in de regio Roosendaal met als opbrengst een groei in de leerlingenaantallen.

Ook de interne communicatie wordt verder geprofessionaliseerd door de lancering van een intranet bij de start van het schooljaar 2023-2024. Het intranet is ontstaan vanuit de gedachte medewerkers te ontzorgen in de dagelijkse werkzaamheden. Het moet de centrale plek worden voor alle openbare documenten, nieuws, mededelingen, jaarplanningen en de bedrijfsvoeringsagenda. Ook alle snelkoppelingen naar de meest gebruikte applicaties staan op de homepagina van het intranet.

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurd werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Datagestuurd werken

Na vaststelling van onze nieuwe koers hebben we in 2022-2023 ingezet op het zorgvuldig en systematisch benoemen en bewaken van onze voortgang. Zo zijn we gaan werken met projectplannen en jaarplannen – die we A3's en X-Matrices noemen – en houden we driemaal per jaar gesprekken over onze visie, processen en resultaten.

Op deze wijze weten we niet alleen waar we naartoe gaan en hoe we daar moeten komen, we evalueren ook de voortgang om te zien hoe ver we al zijn gekomen. Dit doen we om vast te stellen wat goed en minder goed gaat en om te meten of we nog op koers liggen. Vele voortgangsindicatoren en prestatiedoelen die betekenisvol zijn, zetten we hiervoor in en delen we breed binnen Tongerlo om alle medewerkers hierbij te betrekken.

Aankomende jaren gebruiken we om meer ervaring op te doen met het op een slimme manier gebruiken van diverse data. We doen dit om de processen in de school blijvend te verbeteren.

We willen geen school worden die zich blindelings laat drijven door data of die grenzeloos zo veel mogelijk beschikbare data opdiept. We werken toe naar een gemeenschap waarbij medewerkers zorgvuldig overwegen welke data ze voor welke toepassing willen gebruiken. We willen dat medewerkers hun werk goed en snel kunnen doen omdat ze tijdig over belangrijke gegevens beschikken, inclusief ingrijpen als de feiten daar om vragen. Een goed intranet waar beleidsdocumenten, onderzoeksresultaten, kengetallen makkelijk te vinden zijn, helpt hierbij.

Tongerlo heeft haar eerste intranet gelanceerd bij de start van het schooljaar 2023-2024. Het is onze overtuiging dat als data slim en systematisch worden gecombineerd met vakkennis en ervaringen van medewerkers, dit leidt tot beter onderwijs en betere resultaten.

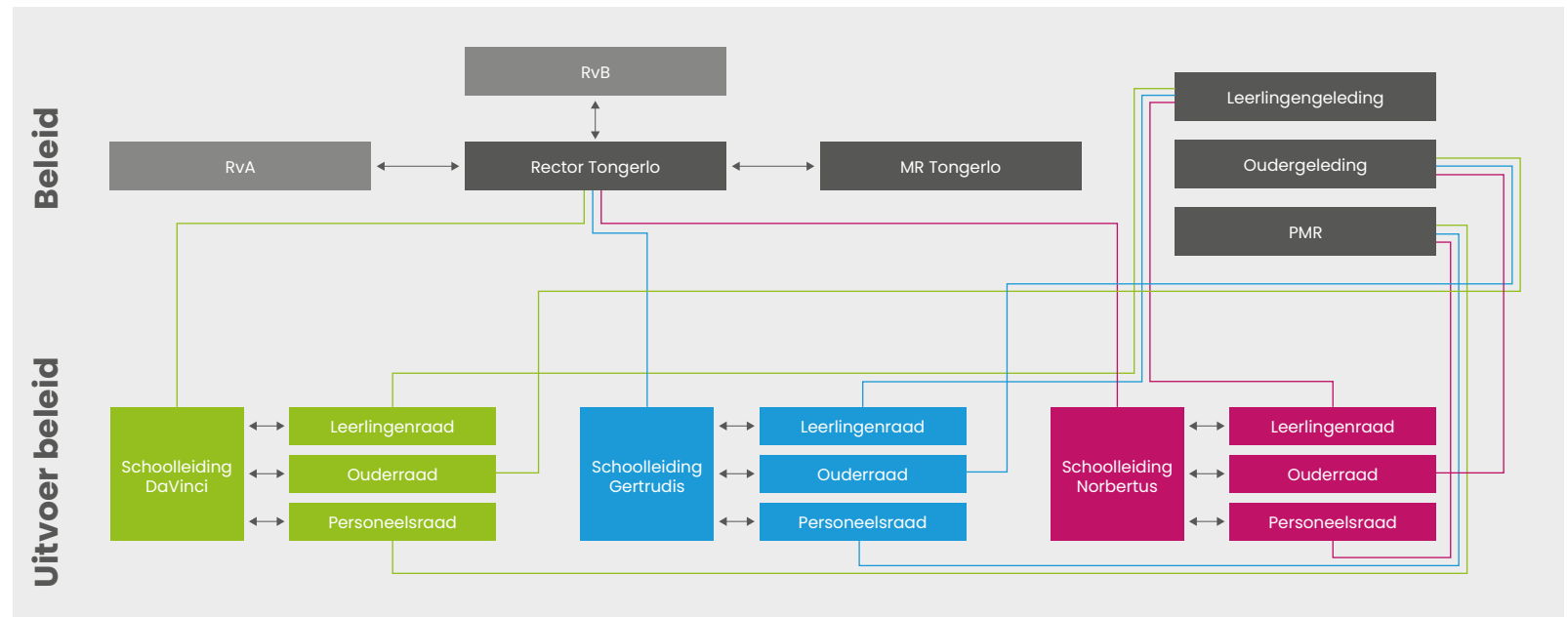
Wortels

- [Communicatie & PR](#)
- [Datagestuurd werken](#)
- [Medezeggenschap](#)
- [Privacy](#)
- [Besturingsfilosofie](#)
- [Kwaliteitscultuur](#)
- [Veiligheidsbeleid](#)
- [Bedrijfsvoering](#)

Medezeggenschap

Bij het realiseren van onze onderwijskundige koers betrekken wij nadrukkelijk onze leerlingen, ouders en medewerkers. Het onderwijs wordt in samenspraak met elkaar ontwikkeld en uitgevoerd. De wijze waarop we leerlingen, ouders en medewerkers betrekken bij het onderwijs is hieronder weergegeven. Beleidsvoornemens worden getoetst in de medezeggenschapsraad. Afhankelijk van het onderwerp gebeurt dit door de hele raad of door één van de drie geledingen. De uitvoering en de impact van vastgesteld beleid worden besproken in de diverse raden op de scholen en komen via de geledingen weer terug in de MR. Omdat we geloven in de kracht van tegenspraak investeren we in het verder versterken van de relatie en de afstemming tussen de rector, de MR en de raden op de scholen. Constructieve tegenspraak organiseren we door transparant en tijdig te communiceren en elkaar actief te betrekken bij belangrijke besluiten waarbij voldoende aandacht en waardering is voor andere opvattingen.

De leden van de Raad van Advies adviseren de rector bij het ontwikkelen van het beleid. Zij zijn een klankbord voor strategische onderwerpen en de ontwikkelingsrichting van de scholengemeenschap. Ook ziet de Raad van Advies toe op de maatschappelijke verankering van de scholengemeenschap in de lokale en regionale omgeving. De Raad van Bestuur is het bevoegd gezag van de scholen van vereniging OMO. Zijn belangrijkste taak is de OMO-scholen zodanig te faciliteren dat zij optimaal in staat zijn kwalitatief goed onderwijs te bieden en de samenwerking tussen de scholen te bevorderen. In het jaargesprek informeert de rector de Raad van Bestuur over de ontwikkelingen binnen de scholengemeenschap. Tevens legt de rector in dit gesprek verantwoording af over bereikte doelen en prestaties.

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurd werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Informatiebeveiliging en privacy

Allerlei recente ontwikkelingen vragen meer aandacht voor Informatiebeveiliging (IB). Bijna elke dag zijn er berichten over cybercriminaliteit in het nieuws. Onderwijsinstellingen worden hierin niet gespaard. Vanuit de vereniging Ons OMO is daarom op alle scholen een start gemaakt met een intensiveringsprogramma Informatiebeveiliging.

Centraal in dit programma staat het verbreden van de aanpak. Tot nu toe zijn de scholen van OMO vooral technisch bezig geweest met informatiebeveiliging. Zo'n aanpak is te smal en kan leiden tot risico's voor leerlingen en medewerkers. Naast aandacht voor techniek dient er ook aandacht te zijn voor aspecten op het gebied van Mens en Organisatie.

Het nieuwe programma leidt tot een vervolg en een verdieping op de huidige aanpak en is nodig om weerbaarheid tegen cyberdreigingen te vergroten. Dit moet leiden tot verdere professionalisering op dit thema waarbij aandacht is voor onder meer:

- inrichting IB-organisatie inclusief benodigde expertise en capaciteit;
- verantwoording en borging;
- bewustwording;
- structurele risicoanalyses;
- kwetsbaarheidsscanning en auditing;
- preventie en detectie;
- herstel- en continuïteitsplannen.

In diverse projecten zullen verschillende van deze onderdelen worden uitgewerkt en worden geïmplementeerd.

De diverse rollen en verantwoordelijkheden rondom informatiebeveiliging op Tongerlo zijn in 2023 toebedeeld, zodat helder is wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is. Aankomende jaren wordt vooral gewerkt aan een visie en strategie voor informatiebeveiliging en het documenteren en loggen van processen en procedures om de continuïteit te borgen en daarmee het risico op verstoringen te verkleinen.

Een belangrijk ander aandachtspunt is het integraal gaan werken binnen de Microsoftomgeving, de digitale omgeving die door OMO is voorgeschreven. Dit betekent dat we afscheid gaan nemen van de Google-omgeving binnen ons onderwijs. Los van het feit dat we ook nu binnen de Google-omgeving de persoonsgegevens voldoende beschermen, leidt het werken met meerdere systemen tot een extra belasting. Die zal aankomende beleidsperiode verdwijnen.

Collega's en leerlingen bewust houden van de gevaren met betrekking tot (vooral online) informatiebeveiliging is een proces dat continu aandacht vraagt. Vanuit de vereniging wordt een trainingsprogramma ontwikkeld om het (online) gedrag van medewerkers te veranderen om zo incidenten te voorkomen en af te wenden. Terwijl we wachten op dit programma staan we binnen Tongerlo niet stil. Via onze communicatiekanalen en op de Tongerlo Expeditedag werken we -al dan niet ludiek- blijvend aan bewustwording. Dit gebeurt door informatieteksten, filmpjes, cartoons, quizvragen, enzovoorts.

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurde werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Privacy

Door de komst van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in 2018 is er veel aangescherpt in de manier waarop we de privacy van leerlingen en medewerkers beschermen. Zo hebben we bijvoorbeeld nu heel duidelijk in beeld welke persoonsgegevens we waarom op school verzamelen en wie deze mogen inzien en wanneer ze worden verwijderd. Ook hebben we overeenkomsten met externe partijen afgesloten waarin concreet staat beschreven hoe persoonsgegevens door hen worden gebruikt voor bijvoorbeeld leermiddelen of software. Leerlingen en ouders actief informeren en toestemming vragen voordat persoonsgegevens worden gebruikt voor communicatieve doelen is een standaardonderdeel van onze werkprocessen geworden.

Binnen de vereniging OMO is een netwerk IB/AVG ingericht waar ook Tongerlo aan deelneemt. In deze professionele leergemeenschap leren we van en met elkaar en proberen we gezamenlijk antwoorden te vinden op de vraagstukken die verdergaande technologie en digitalisering met zich meebrengen.

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurd werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Besturingsfilosofie

Het werkveld – en daarmee ook onze scholengemeenschap – is continu in verandering. Deze verandering vraagt om een stijl van leiderschap die daarbij aansluit.

Koers 2030 van OMO beschrijft een besturingsfilosofie die wij omarmen en verwerken in de visie van Tongerlo. Aankomende jaren gaan we verder met het vormgeven van transformationeel leiderschap. Transformationeel leiderschap richt zich op verandering, waarbij de leidinggevende met een inspirerende visie collega's extra motiveert. Met deze stijl wordt de intrinsieke motivatie van de collega's aangesproken. Een leidinggevende is een moreel boegbeeld. Zelf doen wat je van een ander vraagt. Voorleven wat samenwerking en professionaliteit betekent.

Onderwijs en bedrijfsvoering ontwikkelen en antwoorden formuleren op de uitdagingen die voor ons liggen, vraagt om visie en het maken van keuzes. Concreet ziet dat er als volgt uit:

- Onze leidinggevendenden begeleiden medewerkers in de continue verandering, voeren gesprekken met hen, moedigen aan en stimuleren hen in persoonlijke ontwikkeling. Ze gaan uit van vertrouwen, zodat medewerkers in staat zijn het beste uit zichzelf te halen en met plezier naar hun werk blijven komen.
- Complexe vraagstukken pakken we in co-creatie op. Dit is zichtbaar aan de samenkracht in de vereniging OMO, onze scholengemeenschap en het samenwerken met partners, organisaties en bedrijven.
- Onze leidinggevendenden geven het goede voorbeeld en laten het gewenste gedrag zien dat aansluit bij de cultuur van de scholengemeenschap.

- Teamgesprekken worden overal gevoerd en de output hiervan is onderwerp van gesprek tussen individuele medewerkers en leidinggevende.
- We sturen (periodiek) door middel van data (verzuim, formatie en financiën, onderwijsresultaten, medewerkerstevredenheid, etc.), waarbij het gesprek hierover het uitgangspunt is. Gesprekken worden gevoerd op niveau van Tongerlo, binnen de scholen en binnen de teams.

Het verder vormgeven aan transformationeel leiderschap gebeurt binnen de scholengemeenschap door middel van verdiepingssessies, scholing en inbedding in bestaande beleidslijnen (denk o.a. de gesprekkencyclus). Leiderschap is onderwerp van gesprek!

Dat leiderschap onderwerp van gesprek en ontwikkeling is, zie je ook terug in ons scholingsaanbod. Vanuit onze visie op 'leven lang leren' wordt een passend scholingsaanbod voor onze leidinggevendenden geformuleerd.

"We creëren een omgeving waarin alle medewerkers en leerlingen zich gewaardeerd voelen, waarin hun groei en ontwikkeling worden aangemoedigd en waarin gezamenlijk gewerkt wordt aan het bereiken van optimale onderwijsresultaten."

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurde werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Kwaliteitscultuur

Kwaliteitscultuur omschrijven we als “het aansturen van een continu proces waarin voortdurende verbetering, excellentie en het streven naar goed onderwijs centraal staan”.

We zien planmatig werken als de sleutel om te komen tot effectieve kwaliteitsverbetering. Dit stimuleren we door onderstaande 5 vragen te beantwoorden:

1. Doen we de goede dingen? (analyse)
2. Doen we die dingen goed? (organisatie)
3. Hoe weten we dat? (bewijs geven)
4. Vinden anderen dat ook? (evalueren samen met betrokkenen)
5. Wat gaan we nu doen? (actieplan)

Continu verbeteren bereiken we door regelmatige evaluatie van lesmethoden, onderwijsprogramma's, leermaterialen en leerresultaten. Aanpassingen worden gemaakt op basis van verzamelde gegevens en feedback van leerlingen, ouders, medewerkers en andere betrokkenen. Ook de bedrijfsprocessen evalueren we op dezelfde manier.

Op basis van onze gedeelde overtuigingen en visie brengen we alle ontwikkelingen, doelen en ambities steeds meer in lijn met elkaar. We kijken meer naar de opbrengst van het geheel, in plaats van naar alle deelopbrengsten afzonderlijk. Dit blijkt ook uit het schema op de volgende pagina.

Het stellen van duidelijke doelen, open en heldere communicatie over kwaliteit, prestaties en de gekozen strategieën, geeft ruimte aan alle medewerkers om bij te dragen aan ons gewenste onderwijs. In 2021 hebben we ervoor gekozen om aan de slag te gaan met Lean om de kwaliteitscultuur te versterken.

Eenzijds doen we dat door vooraf de processen goed vast te leggen en deze zo effectief mogelijk te maken. Zo zijn er minder ‘herstelacties’ aan het einde van een traject noodzakelijk. Anderzijds benadrukt Lean dat processen, activiteiten van toegevoegde waarde voor leerlingen moeten zijn. Dit bewustzijn stimuleert innovatie en creativiteit in het onderwijs en stelt de behoeften, interesses en leerstijlen van leerlingen centraal. Nieuwe technologieën, pedagogische benaderingen en leermethoden worden verkend en geïmplementeerd om het leerproces van leerlingen (en medewerkers) te verrijken.

Door het inrichten van een cyclus van planning, controle en verantwoording houden we steeds beter grip op de kwaliteit van ons onderwijs inclusief de bedrijfsvoering en financiën: waarin zijn we goed, wat moeten we vasthouden, waarin zijn we minder goed en moeten en/of willen we verbeteren? We houden zicht op de processen en opbrengsten van innovaties. Tenslotte leren we van en met elkaar wanneer we systematisch de Planning Controle & Verantwoordingscyclus (PC&V cyclus) doorlopen. Op deze manier draagt het werken volgens deze cyclus bij aan de professionele cultuur en de gewenste vaardigheden: planmatig en datagestuurde werken en verantwoordelijkheid dragen voor resultaten en opbrengsten.

De komende jaren gebruiken we om de PC&V cyclus een nog stevigere plek te geven in onze scholengemeenschap. Het vertalen van doelen in onderwijsresultaten, voorzien van een risicoanalyse en bijbehorende stuur- en verantwoordingsinformatie is hierbij belangrijk.

[DaVinci](#)

[Gertrudis](#)

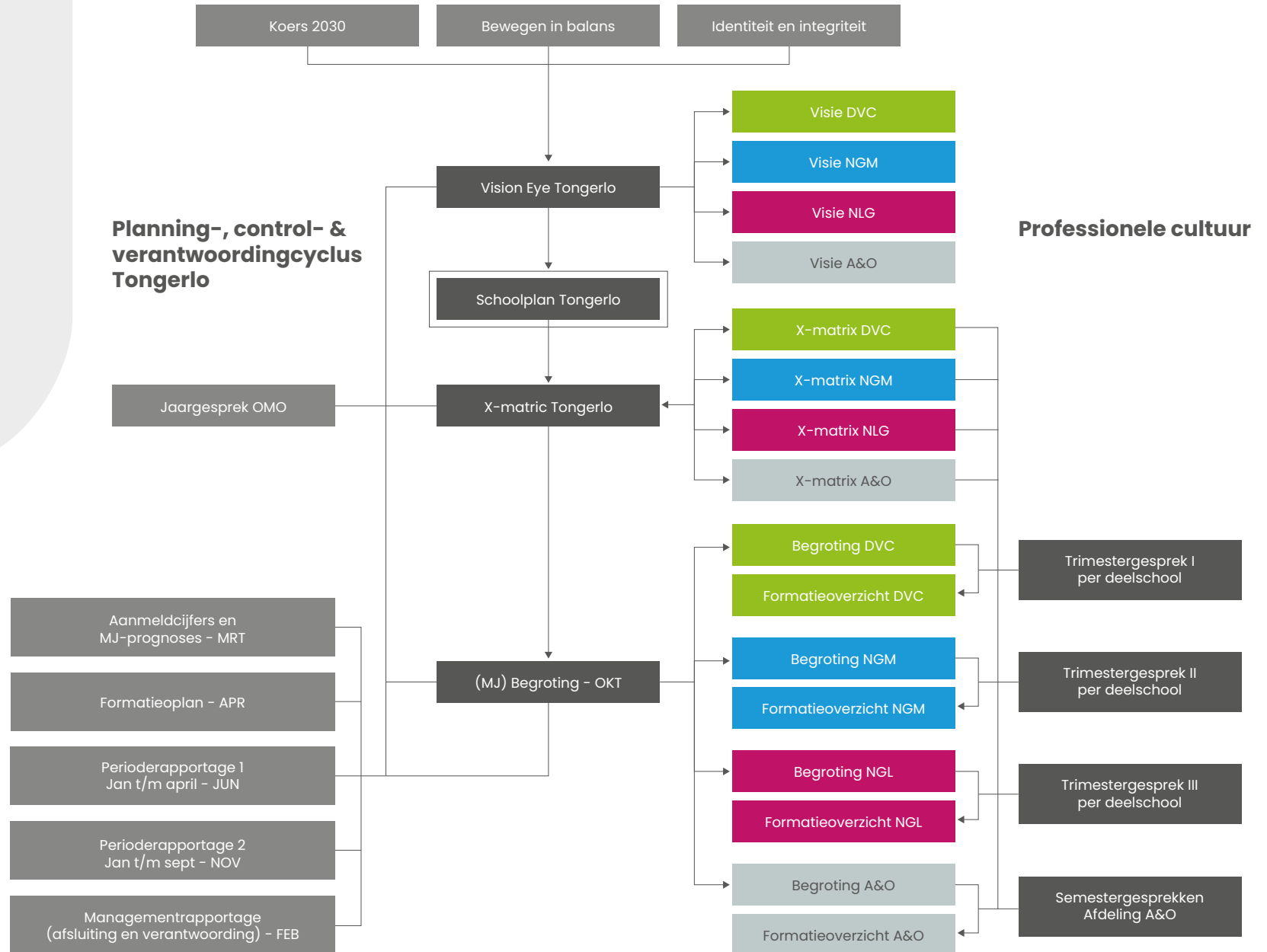
[Norbertus](#)

Wortels

- [Communicatie & PR](#)
- [Datagestuurd werken](#)
- [Medezeggenschap](#)
- [Privacy](#)
- [Besturingsfilosofie](#)
- [Kwaliteitscultuur](#)**
- [Veiligheidsbeleid](#)
- [Bedrijfsvoering](#)

Kwaliteitscultuur

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurd werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Veiligheidsbeleid

Onze leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen en mogen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen en durven opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen. Ze hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken. Ditzelfde geldt voor medewerkers.

Het creëren van een fysiek, sociaal en digitaal veilig schoolklimaat is noodzakelijk om goed te kunnen leren en werken maar ook omdat het moet. Zorgen voor de sociale veiligheid van leerlingen én medewerkers is namelijk wettelijk verplicht. Deze wettelijke verplichting is geregeld in:

- de Arbowet en de cao's onderwijs;
- de kwaliteitswet;
- de wet bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs;
- de wet veilige scholen.

Binnen Tongerlo zijn diverse onderdelen op het gebied van veiligheid versnipperd aanwezig. Daarnaast zijn een aantal documenten verouderd en is niet zeker of alle benodigde en verplichte onderdelen beschreven zijn.

De komende beleidsperiode worden de ervaringen, meningen en ideeën van medewerkers en leerlingen over een veilig en prettig leer- en werkklimaat meer systematisch gebruikt om onze veiligheidsprocessen verder te verbeteren en te verbreden richting inclusief, passend onderwijs. Een nauwe samenwerking met het ondersteuningsteam, de manager passend onderwijs, de leerlingenraad, mentoren, conciërges en andere ondersteuners en begeleiders is hierbij de basis.

Over vier jaar:

- is een integraal veiligheidsbeleid ontwikkeld en vastgesteld waarin alle verplichte elementen vanuit diverse wetgevingen zijn opgenomen. Dit veiligheidsbeleid is het ankerpunt waar vanuit de scholen hun eigen veiligheidsplan vorm kunnen geven;
- wordt op onze scholen actief gestuurd op veiligheid. In de veiligheidsmonitor resulteert dit in een hogere score (peiljaar 2023) op de veiligheidsbeleving van zowel leerlingen als medewerkers;
- is het veilig werken, leren en handelen van medewerkers en leerlingen in ons DNA ingebed.

Wortels

[Communicatie & PR](#)

[Datagestuurd werken](#)

[Medezeggenschap](#)

[Privacy](#)

[Besturingsfilosofie](#)

[Kwaliteitscultuur](#)

[Veiligheidsbeleid](#)

[Bedrijfsvoering](#)

Bedrijfsvoering

Een professionele, innovatieve en duurzame bedrijfsvoering is van groot belang voor onze scholengemeenschap. In een tijd waarin de ontwikkelingen snel gaan en de vraag naar flexibiliteit en kwaliteit toeneemt, is het belangrijk dat wij, als scholengemeenschap, vooruit blijven kijken en ons aanpassen aan deze veranderende omgeving. Door te streven naar een professionele, innovatieve en een toekomstbestendige bedrijfsvoering kunnen wij ons onderscheiden en een belangrijke rol blijven spelen in het onderwijslandschap.

Bij de bedrijfsvoering hanteren wij de volgende uitgangspunten voor onze dienstverlening Tongerlo:

- Verantwoordelijkheid ligt direct in de teams.
- Zoveel mogelijk geld naar het onderwijs.
- Bieden van ontwikkelkansen aan alle medewerkers.
- Processen efficiënt inrichten (m.b.v. systematiek Lean).
- Iedere medewerker heeft niet alleen een schooltaak/-belang, maar ook een Tongerlotaak/-belang.
- Wij sluiten aan en denken mee bij de ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering van vereniging OMO.

Om onze bedrijfsvoering en daarmee onze bedrijfsvoering professioneler en toekomstbestendig te maken, richten wij ons de komende jaren op het efficiënter en effectiever inrichten van onze processen.

Hierbij maken we gebruik van de Lean-filosofie, waarbij we streven naar het minimaliseren van verspilling en het optimaliseren van de waarde voor onze leerlingen en medewerkers. Dat is inmiddels zichtbaar in de afstemming van de jaaragenda's van de scholen en de bedrijfsvoering, maar ook processen als leermiddelen en leerlingprognose zijn efficiënter ingericht. In de afgelopen jaren hebben veel medewerkers een Green Belt certificaat behaald. Om de Lean-filosofie binnen onze scholengemeenschap te verankeren, zullen ook in de komende jaren scholingen plaatsvinden.

Daarnaast blijven we ons richten op innovatie en vernieuwing. We stimuleren het gebruik van nieuwe technologieën en innovatieve werkwijzen. Ook hier geldt dat we ons willen blijven ontwikkelen en nieuwe uitdagingen, zoals de ontwikkeling van AI, niet uit de weg gaan.

Wij blijven continu investeren in onze medewerkers, bijvoorbeeld door het bieden van professionele ontwikkelingsmogelijkheden en het stimuleren van innovatie. Gemotiveerde en goed opgeleide medewerkers dragen namelijk bij aan een professionele en innovatieve bedrijfsvoering.

Beroeps- en praktijkgericht leren

Op het praktijkonderwijs en het vmbo (basis en kader) is beroeps/praktijkgericht leren een vanzelfsprekendheid. In de afgelopen jaren heeft het beroeps/praktijkgericht leren ook in het vmbo-gl/tl (mavo) zijn intrede gedaan en maakt daar, zeker op Tongerlo, een belangrijk onderdeel uit van het lesprogramma. In de nabije toekomst zal praktijkgericht leren ook een rol gaan spelen binnen havo en vwo.

Er is veel expertise rondom beroeps/praktijkgericht leren binnen Tongerlo met daaraan gekoppeld uitstekende faciliteiten om dit vorm te geven. Niet voor niets is onze kernbelofte dat wij leerlingen laten leren met hoofd, hart en handen, afgestemd op hun niveau en talent. Uitgangspunt is dat alle leerlingen binnen Tongerlo in aanraking kunnen en mogen komen met beroeps/praktijkgericht leren en dat de faciliteiten hiervoor ook voor iedereen toegankelijk zijn, ook als die niet op de eigen onderwijslocatie aanwezig zijn.

Wat zijn de talenten van een leerling, wat zou een leerling graag willen doen? Met ons project van de gouden appels gericht op beroeps/praktijkgericht leren binnen Tongerlo kunnen we hier daadwerkelijk invulling aan geven. Lees hierover meer bij het onderwerp Talentontwikkeling.

In de komende jaren wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het beroeps/praktijkgericht onderwijs. Het uiteindelijke resultaat is een doorlopende leerlijn beroeps/praktijkgericht leren, die zichtbaar is in zowel onder- als bovenbouw van alle onderwijsniveaus. De profilering van Tongerlo rondom beroeps/praktijkgericht leren richt zich op Techniek/Technologie, Dienstverlening & Producten, Zorg en Welzijn en Horeca & Ondernemen.

In het onderwijsprogramma van iedere leerling van Tongerlo is een element van beroeps/praktijkgericht leren zichtbaar (bijvoorbeeld stages, opdrachten vanuit MBO of bedrijfsleven, praktijklessen, practica). Om dat te bereiken wordt op iedere onderwijslocatie de koppeling gelegd tussen de AVO-vakken en beroeps/praktijkgericht leren; waarbij de centrale vraag is hoe een beroeps/praktijkgerichte aanpak kan bijdragen aan de verdieping van een vakleerplan. Vanuit iedere school is een aantal collega's verantwoordelijk voor de realisering van dwarsverbanden en het beschrijven welke delen van het curriculum beroeps/praktijkgericht kunnen worden ingevuld (PWS, onderzoekend leren, keuze- en profielvakken).

Leerlingen van Tongerlo bewegen zich binnen de verschillende onderwijslocaties zodat zij in een beroeps/praktijkgerichte setting onderwijs kunnen volgen. We hechten veel waarde aan de samenwerking tussen leerlingen van alle onderwijslocaties, van praktijkonderwijs tot en met gymnasium. Als leerlingen op een andere locatie gebruik maken van de beroeps/praktijkgerichte faciliteiten, gebeurt dit altijd in samenwerking met leerlingen van betreffende locatie.

Onderwijs en ICT

Sinds corona is de digitalisering van het onderwijs in een stroomversnelling gekomen. Van de ene op de andere dag moesten leerlingen, ouders en docenten voornamelijk digitaal met elkaar communiceren. De lessen vonden online plaats en dit vormde voor het gros van de collega's en leerlingen een behoorlijke uitdaging. Toch hebben we ons tamelijk snel aan de nieuwe situatie kunnen aanpassen. Classrooms werden actief ingericht en gebruikt, applicaties werden ingezet om de leerling online te activeren en contacten met ouders verliepen online. De leerlingbesprekingen en rapportvergaderingen vonden via Google Meet plaats. De voordelen van deze manier van werken willen we voor het primaire proces vastleggen en perfectioneren. Tegelijkertijd willen we ook de collega's nog vertrouwder en vaardiger maken met de mogelijkheden van online en digitaal werken.

Onze visie op het inzetten van ICT bij het verwezenlijken van deze ambities wordt verder ontwikkeld en aangescherpt. Op basis hiervan is een projectplan ontwikkeld voor de komende jaren. Hierin staan de volgende ICT-thema's centraal:

- Professionalisering van medewerkers op digitaal gebied.
- Mediawijsheid integreren in het curriculum.
- Digitale werkvormen en differentiatie (door middel van digitalisering).

Professionalisering van medewerkers

Docenten hebben inzicht in hoe leren werkt, hoe je effectieve ontwikkelgerichte feedback geeft, hoe je leerlingen motiveert en hoe je leerstof, onderwijsactiviteiten en toetsen moet ontwerpen om betekenisvol leren optimaal te kunnen ondersteunen. Daarbij is het een vereiste dat iedere docent binnen Tongerlo vaardig is in het werken in de digitale leeromgeving. Naast deze absolute

basiskennis zetten we door middel van scholing en trainingen in op uitbreiding en verdieping van de kennis van ICT van al onze medewerkers.

Mediawijsheid integreren in het curriculum

Als school spelen we een belangrijke rol bij het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en attitudes op het gebied van mediawijsheid. Wij willen de leerlingen mediawijs maken. Mediawijsheid is één van de burgerschapsvaardigheden die we gaan borgen in de leerlijn burgerschap die op onze scholen ontwikkeld wordt. De onderwerpen binnen deze leerlijn zijn sociale media, online privacy, gamen en gamificatie, commercie en algoritmes, fake en deepfake nieuws, digitale inclusie en kunstmatige intelligentie. De aandacht voor mediawijsheid kan niet beperkt blijven tot de mentorlessen; mediawijsheid zal aankomende jaren op meerdere plaatsen terugkomen.

Digitale werkvormen en differentiatie

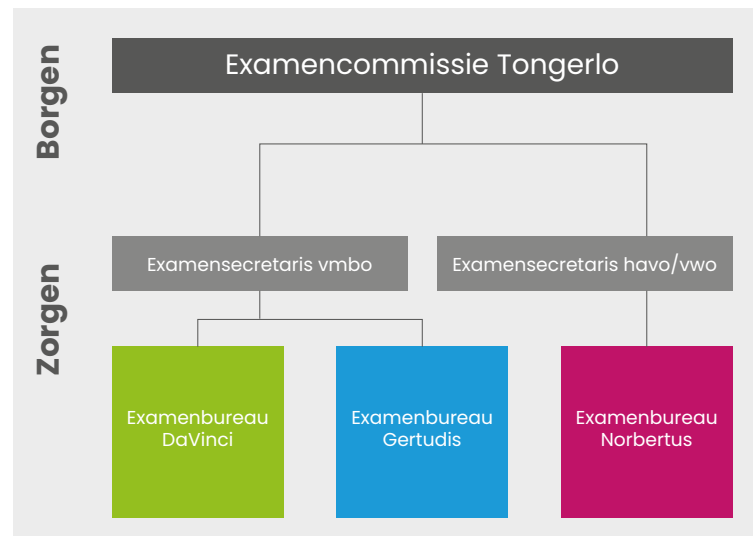
Het onderwijs van 2023 is anders ingericht dan 50, 25 of zelfs 10 jaar geleden. Leerlingen leren vooral als zij actief met de lesstof bezig zijn en daarbij zijn digitale werkvormen een welkome aanvulling die niet meer weg te denken is. Bij de scholingen van onze collega's is het toepassen van digitale werkvormen dan ook een belangrijk onderdeel. Digitale werkvormen sluiten niet alleen aan bij de belevingswereld van de leerlingen, maar zijn ook van wezenlijk belang als voorbereiding op hun toekomst. Daarnaast dragen digitale werkvormen bij aan het leveren van maatwerk voor de leerlingen en bieden zij hen de mogelijkheid tot zelfstandig werken op het eigen niveau. De docent kan de resultaten van leerlingen goed monitoren. De komst van ChatGPT is onomkeerbaar; de docenten worden hier door scholingen mee vertrouwd gemaakt, zodat zij de leerlingen kunnen begeleiden in het gebruik hiervan.

Toetsing en examinering

Vanaf 1 augustus 2021 gelden er extra regels voor school-examens op middelbare scholen omdat er landelijk kwetsbaarheden zijn vastgesteld in de kwaliteitsborging van het schoolexamen. Het doel van deze extra regels is de kwaliteit van de examens en de waarde van het diploma te verzekeren.

Die wettelijke bepalingen hebben wij aangegrepen om onze krachten centraal te bundelen en een ander model van examinering voor te bereiden in 2022-2023 en in te voeren vanaf het schooljaar 2023-2024. We hebben gekozen voor een model waarbij een locatie-overstijgende examencommissie verantwoordelijk wordt voor de borging en verbetering van de kwaliteit van examinering. Het examenbureau richt zich op de uitvoering van het gehele toets- en examenproces op locatie (het zorgen). De examensecretarissen blijven de spin in het web: zij vervullen als lid van de examencommissie Tongerlo-breed een belangrijke rol bij kwaliteitsborging en hebben een coördinerende rol als voorzitter van het examenbureau bij het gehele toets- en examenproces op locatie.

In 2024 staat de implementatie van het nieuwe model, inclusief de onderliggende wet- en regelgeving centraal, zodat iedereen weet hoe toetsing en examinering is georganiseerd en wat zijn of haar verantwoordelijkheid hierbij is. Tevens start in schooljaar 2023-2024 de scholing 'Toetsdeskundigheid'.

Zo wordt de kwaliteit van onze schoolexamens geborgd en is er een continue verbetercyclus zichtbaar op toetsing en examinering. Interne audits, al dan niet regionaal georganiseerd, maken standaard onderdeel uit van de verbetercyclus 'toetsing en examinering' en leiden tot een minimaal voldoende oordeel. Alle docenten zijn in 2028 gecertificeerd toetsdeskundig.

Visie op toetsing

'Elk talent telt' is het centrale uitgangspunt binnen scholengemeenschap Tongerlo. Talent stimuleren in een uitdagend leerklimaat met oog voor de individuele leerlingen, dat is waar we op alle onderwijslocaties voor staan en waar we voor gaan. Gericht toetsing (formatief en summatief) biedt inzicht en stimuleert het individuele leerproces, waarvan de leerling mederegisseur is. Daarnaast biedt toetsing inzicht in het functioneren van klassen en in het rendement van de didactiek. We zijn alert op de impact van toetsing op leerlingen. Om recht te doen aan de veelzijdigheid van leren en onderwijzen, zien we toetsing als een integraal onderdeel van ons onderwijs. Op alle locaties (en vanuit gezamenlijkheid) werken we aan Tongerlo-uitgangspunten rondom toetsing.

Stam

[Beroeps- en praktijkgericht leren](#)

[Onderwijs en ICT](#)

[Toetsing en examinering](#)

[Overstappen binnen Tongerlo](#)

[Talentontwikkeling](#)

We stellen ons ten doel dat elke vaksectie voor 2028 een vakleerplan geïmplementeerd heeft waarin alle toetsonderdelen – in de onder- en bovenbouw- een plaats hebben, afgeleid van de visie op toetsing en passend bij didactische en pedagogische keuzes van de school.

Op deze manier ontstaat er een cyclus waarin de volgende onderdelen een logisch samenhangend geheel vormen:

- visie
- pedagogische & didactische uitgangspunten
- toetsing in de onderbouw
(PTO = programma toetsing onderbouw)
- toetsing in de bovenbouw
(PTA = programma toetsing afsluiting)
- de kwaliteit van toetsen

Overstappen binnen Tongerlo

Op Tongerlo willen we onze leerlingen optimale mogelijkheden bieden om over te stappen tussen de onderwijslocaties en de verschillende onderwijsniveaus. Leerlingen worden bij ons gezien: we hebben onze leerlingen goed in beeld, weten wat ze nodig hebben en over welke talenten ze beschikken. Een leerling ontwikkelt zich immers steeds en dat kan betekenen dat het oorspronkelijke advies van de basisschool na verloop van tijd niet langer passend is. Het kan zijn dat een leerling zichzelf sterk ontwikkelt en een hoger niveau ook aan zou kunnen. Het kan zijn dat een leerling moeite heeft met de werkwijze op de middelbare school en mogelijk meer tot zijn recht komt op een lager niveau. Voor beide groepen leerlingen geldt dat wij ons verantwoordelijk voelen om deze leerling het best passende niveau onderwijs te bieden. Omdat op Tongerlo alle reguliere onderwijsniveaus vertegenwoordigd zijn, kunnen we de leerlingen de plaats bieden die passend is. Onze schaalgrootte is onze kracht. We bieden onze leerlingen horizontaal en verticaal ontwikkelkansen.

Wij willen de leerlingen en ouders 'ontzorgen' door de overstap vrijwel naadloos te laten zijn. Lesaanbod en lesstof sluiten op elkaar aan en we zorgen natuurlijk voor een warme overdracht. Leerlingen en ouders zullen steeds meer ervaren dat de overstap een vanzelfsprekende is, waarbij het grootste verschil is dat de leerling na een overstap (mogelijk) les krijgt op een andere locatie.

Om dit te realiseren zal de samenwerking tussen de verschillende onderwijslocaties- en niveaus steeds intensiever worden. Kleine teams van docenten van de verschillende onderwijslocaties die les geven aan aanpalende (niveau) groepen overleggen samen over de inhoud van het onderwijsprogramma en over de wijze van determinatie naar niveau. Er wordt gezorgd dat toetsprogramma's op elkaar aansluiten en er is veel overleg tussen de vaksecties van de verschillende onderwijslocaties. Vanzelfsprekend is er aandacht voor afstemming over de inzet van leermiddelen en pedagogische aanpak.

In de nabije toekomst zal het vanzelfsprekend zijn dat leerlingcoördinatoren van ieder onderwijstype regelmatig overleggen over de leerlingen die mogelijk overstappen naar een ander niveau; maar ook over de leerlingen die de overstap al gemaakt hebben. De scholen zullen gezamenlijk ouderavonden organiseren met informatie over de aanstaande overstap.

Talentontwikkeling

Iedere leerling heeft talenten, en binnen Tongerlo telt elk talent. Het project van de gouden appels wil doelbewust bijdragen aan talentontwikkeling, sociale of maatschappelijke ontwikkeling van leerlingen en aan gelijke kansen voor al onze leerlingen.

Op onze onderwijslocaties gebeuren mooie dingen. Bij leerlingen, medewerkers en ouders leeft er een grote wens om de muren tussen de verschillende locaties af te breken. Zo kunnen alle leerlingen van Tongerlo vanuit een breed en divers aanbod hun talent ontdekken en ontwikkelen. Iedere locatie kent projecten en voorzieningen die een bredere groep leerlingen aanspreken dan alleen de eigen leerlingen. Denk hierbij aan voorzieningen als het restaurant en de leer- en buurtuin van DaVinci, de activiteiten rond Tech & Toekomst van Gertrudis, de sterrenkoepel van Norbertus.

Meedoen in de maatschappij betekent onder andere dat je je kunt verhouden tot andere mensen. Nederland is een rijk land als het gaat om diversiteit. We kunnen niet van leerlingen verlangen dat zij zich van de één op de andere dag kunnen verhouden tot andere mensen. Dat vergt tijd en oefening en dat lukt alleen wanneer leerlingen ook kennismaken met die diversiteit, niet alleen binnen de eigen locatie, maar ook op de andere locaties van Tongerlo.

Om leerlingen de kans te bieden om los van onderwijsniveau hun interesses te voeden en talenten te ontwikkelen en hen tegelijkertijd met elkaar in contact te brengen, worden per locatie enkele kenmerkende voorzieningen en vakoverstijgende projecten opengesteld voor alle leerlingen van Tongerlo. Hierbij maken we ten volle gebruik van onze schaalgrootte; onze organisatie maakt onderlinge uitwisseling mogelijk.

Een Tongerlowerkgroep bestaande uit medewerkers van alle onderwijslocaties start in schooljaar 2023-2024 met de inhoudelijke en organisatorische voorbereidingen om dit voornemen te realiseren. Begin 2024 zal de eerste pilotgroep starten, waarbij de eerste groep leerlingen van alle onderwijslocaties van Tongerlo zal gaan meedoen aan gezamenlijke projecten. Na deze eerste pilot willen we het aanbod steeds verder uitbreiden en zo breed mogelijk toegankelijk maken.

Blijleerling

[Mentoraat](#)

[Participatie](#)

[Passend onderwijs](#)

[Basisvaardigheden](#)

Mentoraat

Een leerling kan niet zonder zijn of haar mentor; de mentor is voor de leerling de spil in de begeleiding, het eerste aanspreekpunt, maar ook degene die de leerling ziet. De mentor begeleidt en volgt de totale ontwikkeling van de leerling. De mentor geeft de basisondersteuning vorm. Hij is verantwoordelijk voor de begeleiding van alle leerlingen in zijn klas als het gaat om het verkrijgen van studievvaardigheden, het vinden van een plaats in de klas en op school en het maken van keuzes. Daarnaast heeft de mentor een signalerende en verwijzende functie als het gaat om zaken die buiten de basisondersteuning liggen, dus als er signalen op het gebied van leer- groei- en opvoedingsproblemen zijn.

De taak van een mentor verandert al naar gelang het leerjaar waarin de leerlingen zitten. In de 2-jarige brugklas is de begeleiding van de mentor anders dan in 6 vwo. Maar die begeleiding is in alle leerjaren even belangrijk.

Op alle scholen zijn we al gestart met versterking van het mentoraat. Op alle drie de locaties zijn scholingen voor mentoren, deze zijn locatiespecifiek ingericht. Het profiel van de mentor is over alle locaties hetzelfde, maar de aanpak is op de locaties verschillend omdat de doelgroep daar om vraagt. De aankomende jaren wordt gewerkt aan een heldere leerlijn voor het mentoraat: de rode draad van de mentor in de schoolloopbaan van de leerling wordt zichtbaarder. Het uitwerken van de mentoraatsleerlijn is ondersteunend voor de zittende medewerkers, maar zeker ook voor de nieuwe collega's die de rol van mentor oppakken. Daarnaast zetten we in op datagestuurde werken. Dit levert voor de mentoren gegevens op die richting geven aan het handelen. Op de juiste manier de gegevens genereren uit bijvoorbeeld Magister rondom leerlingen geeft input aan wat nodig is op leerlingniveau en op het niveau van de groep of school.

Blijje leerling

[Mentoraat](#)

[Participatie](#)

[Passend onderwijs](#)

[Basisvaardigheden](#)

Participatie

Als professionals denken we te weten waar we goed aan doen in het onderwijs. Maar binnen Tongerlo vinden we het van groot belang dat we juist de leerlingen (en ouders) vragen hoe zij naar dingen kijken. Om blijvend te leren (professionele cultuur) is het in onze scholen standaard om feedback te vragen.

Op alle locaties worden leerlingen gestimuleerd om mee te denken, om met ideeën te komen en om een bijdrage te leveren aan activiteiten. Het stimuleren van deze participatie levert op dat leerlingen zich betrokken voelen en het houdt ons als scholen scherp.

Op iedere school zijn leerlingenraden ingericht. Naast klankbord voor de schoolleiding is een leerlingenraad ook een bron van waaruit (nieuwe) ideeën komen. Onderwerpen die worden besproken met de leerlingenraden zijn uiteenlopend: van aankleding van de school tot voorbereiding op een toetsweek, duurzaamheid e.d. De leerlingenraden zijn veelal betrokken bij activiteiten (schoolfeesten, diploma uitreikingen), waarmee zij ook betrokkenheid naar andere leerlingen bewerkstelligen.

Aankomende jaren zullen we de thema's van de leerlingenraden beter op elkaar afstemmen. Naast locatiespecifieke inzet stellen we ons ten doel ook een leerlingenraad te bevragen op Tongerlo-brede thema's. Juist de ontmoeting tussen de leerlingen van de verschillende locaties is waardevol, ook voor de leerlingen.

We hechten niet alleen aan participatie van leerlingen, maar ook aan participatie vanuit de ouders. Niet alleen een oudergeleding in de MR (zie medezeggenschap) maar ook ouderraden op de locaties zijn van belang. Ouders brengen als kritische vrienden hier onderwerpen in die ze graag willen bespreken binnen de school, maar ook wij zullen ouders binnen deze raden actief bevragen. De ontwikkelingen die we voorstaan en de richting die we hebben gekozen, worden met regelmaat getoetst bij de ouderraden. We stellen ons dus open voor feedback en suggesties.

Aankomende jaren willen we de leden van de ouderraad intensiever inzetten als ambassadeurs van onze scholen. Waarom zitten hun kinderen op onze scholen en waar zijn zij als ouders trots op? Deze verhalen zullen worden verteld op ouderavonden, tijdens open dagen en zichtbaar zijn in onze PR (website, socials).

Blijleerling

[Mentoraat](#)

[Participatie](#)

[Passend onderwijs](#)

[Basisvaardigheden](#)

Passend onderwijs

In de kern gaat het bij Passend Onderwijs over het benutten van ieders talenten in het onderwijs, zodat iedereen een kwalificatie kan halen om een plaats te verwerven binnen onze samenleving. Voor de overheid is de start van passend onderwijs in 2014 een stapsgewijze opmaat naar inclusief onderwijs dat in 2035 afgerond moet zijn. Het uitgangspunt van inclusief onderwijs is dat zoveel mogelijk leerlingen 'thuisnabij' naar dezelfde school gaan en hier onderwijs en waar nodig zorg op maat krijgen.

Tongerlo participeert in samenwerkingsverband Roos VO om in de regio te komen tot een dekkend aanbod voor iedere leerling. www.swvroosvo.nl/downloads Het denken over inclusief onderwijs zal de komende jaren een verandering teweeg brengen ten aanzien van de inrichting en uitvoering van het onderwijs.

Om leerlingen maximale kansen te bieden, is binnen Tongerlo een ondersteuningsstructuur opgezet die een vangnet vormt voor jongeren die (tijdelijk) een extra ondersteuningsvraag hebben. De ondersteuningsstructuur bestaat uit de beschikbaarheid van een brede groep professionals die ingeschakeld kan worden wanneer dat nodig is. Anticiperend op de komende veranderingen wil Tongerlo de locatiegerichte inzet en expertise van deze ondersteuningsprofessionals doorbreken. Door een intensieve samenwerking in een Tongerlobreed ondersteuningsteam is de aanwezige expertise beschikbaar voor alle leerlingen binnen de scholengemeenschap. Zo kunnen we leerlingen sneller en beter bedienen als extra ondersteuning nodig is bij het volgen van een onderwijsprogramma. Wij investeren daarnaast blijvend in een uitgebreid netwerk (jeugdprofessionals, gemeente, leerplicht, GGZ, jeugdarts, wijkagent) wat ons kan helpen om de leerling weer in het goede spoor te krijgen of houden.

Doelmatig werken betekent cyclisch werken en verantwoording afleggen. De inzet is om een Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus in te richten waarin de kengetallen inzicht verschaffen in wat er nodig is aan ondersteuning. Zo kan er vroegtijdig gesignaleerd worden als er veranderingen van het aanbod optreden.

De voorgestelde aanpak en maatregelen zullen fasegewijs ingevoerd en vastgelegd worden in een handboek van de ondersteuning. Hierin worden de taken, rollen en verantwoordelijkheden in relatie tot de onderwijsuitvoering beschreven.

Een en ander leidt ertoe dat in 2028 de efficiency en effectiviteit van de ondersteuning aan leerlingen aantoonbaar is toegenomen.

Blijleerling

[Mentoraat](#)

[Participatie](#)

[Passend onderwijs](#)

[Basisvaardigheden](#)

Basisvaardigheden

Binnen Tongerlo zijn wij ons terdege bewust van onze verantwoordelijkheid om onze leerlingen voor te bereiden op hun rol in de maatschappij. Wij dragen daaraan bij door (vanzelfsprekend) vorm te geven aan goed onderwijs waarin naast kennisoverdracht een grote rol is weggelegd voor persoonsvorming, aandacht voor het menszijn en goed handelen: elementen die expliciet terugkomen in het burgerschapsonderwijs.

Het is voor onze leerlingen essentieel om over goede basisvaardigheden te beschikken. Daarbij gaat het niet alleen om basisvaardigheden taal (begrijpend lezen en een goede schriftelijke taalvaardigheid) en rekenen, die ondersteunend zijn voor het onderwijs in alle vakken en belangrijke voorwaarden zijn voor het maatschappelijk functioneren. In toenemende mate gaat het ook om basisvaardigheden op het gebied van digitale geletterdheid en burgerschap. Wie mee wil doen in de maatschappij moet over voldoende kennis en vaardigheden op al deze terreinen beschikken.

Niet iedere leerling komt met gelijke kennis en vaardigheden binnen en ook de mogelijkheden van ouders om hun kind te ondersteunen bij het schoolwerk kunnen sterk verschillen. Daarom is naast het reguliere onderwijsprogramma maatwerk nodig, zodat de talenten van iedere leerling tot ontwikkeling kunnen komen. Daarbij sluiten we aan bij de ontwikkelingen die in het Masterplan Basisvaardigheden van de overheid beschreven worden.

Basisvaardigheden worden niet geïsoleerd aangeboden, maar zoveel mogelijk binnen de context van de vakken. Iedere docent is een taaldocent en stelt eisen aan het schriftelijk en mondeling taalgebruik van leerlingen. Aandacht voor rekenvaardigheden blijft niet beperkt tot het vak wiskunde, maar komt ook aan de orde in andere vakken als daar aanleiding voor is.

Burgerschap beperkt zich niet tot projecten en de vakken levensbeschouwing en maatschappijleer. Burgerschap keert op alle niveaus in de school terug, van de manier waarop we met elkaar omgaan tot de organisatie van medezeggenschap in de school en alles daar tussenin. Ook voor digitale vaardigheden geldt dat deze zo min mogelijk geïsoleerd worden aangeboden en getraind, maar toegepast worden binnen een bredere context.

Het streven is dat alle leerlingen voor taal en rekenen minimaal het gewenste referentieniveau behalen dat passend is bij de onderwijsrichting. Als het reguliere lesaanbod niet toereikend is, maken leerlingen gebruik van aanvullende lessen en ondersteunende middelen. Daarnaast zorgen we voor extra verdieping en verrijking voor leerlingen voor wie het reguliere lesaanbod te weinig uitdaging biedt. Er is daarnaast schoolbreed veel aandacht voor leesbevordering en leesplezier. Dat is onder meer zichtbaar door een intensieve samenwerking met de Bibliotheek op School. Hierdoor is het mogelijk dat op iedere locatie een goed gevulde boekencollectie aanwezig is en dat er planmatig gewerkt wordt aan het bevorderen van lezen.

In en buiten de lessen is veel aandacht voor burgerschap. De school vormt een afspiegeling van de maatschappij en is bij uitstek de plaats waar leerlingen kennis maken met de maatschappij in al haar facetten en waar zij hun burgerschapsvaardigheden kunnen ontwikkelen.

Bovenstaande vraagt om verankering in de leerlijnen van de verschillende vakken, maar ook om aantoonbare versterking van de professionalisering van docenten en ondersteunend personeel.

Vitale medewerker

De Tongerlo medewerker

Vitaal en Wendbaar

Leven Lang Leren

De Tongerlo medewerker

Om onze kernbelofte waar te maken hebben we met elkaar, onze medewerkers, onze leerlingen en andere betrokkenen, de onderstaande kenmerken beschreven. Aan deze kenmerken kun je ons, als medewerker van Tongerlo, herkennen. Zo weten we wat we van elkaar mogen verwachten en wat onze leerlingen van ons mogen verwachten. Dit is de basis van de cultuur die we hebben in onze scholengemeenschap. We zijn aanspreekbaar en ontwikkelbaar op deze eigenschappen en laten ze vol trots zien in het werk dat we uitvoeren met elkaar. De persoonlijke bijdrage en ontwikkeling van deze eigenschappen worden jaarlijks besproken in het resultaatgerichte ontwikkelgesprek tussen leidinggevende en medewerker.

Vitale medewerker

[De Tongerlo medewerker](#)

[Vitaal en Wendbaar](#)

[Leven Lang Leren](#)

Vitaal en Wendbaar

De veranderingen in de maatschappij en daarmee ook in onze sector, komen eveneens tot uiting in onze scholengemeenschap. Dit heeft richting gekregen in de kernbelofte waar we met elkaar voor staan. Om deze kernbelofte waar te maken vinden we het belangrijk dat medewerkers worden gestimuleerd en ondersteund in hun veerkracht zodat zij vitaal en wendbaar een bijdrage kunnen leveren.

Wendbare medewerkers zijn in staat om de veranderingen aan te gaan, te omarmen en met hun expertise een bijdrage te leveren die ten goede komt aan het onderwijs. Als scholengemeenschap stimuleren wij vitaliteit en wendbaarheid door ons aanbod aan goede arbeidsomstandigheden, waarin we aandacht geven aan het gezond en veilig kunnen uitoefenen van het werk. Ook dragen we graag zorg voor een goede balans tussen werk en privé, wat maakt dat medewerkers hun werkzaamheden onder goede omstandigheden kunnen uitvoeren.

Tongerlo stelt zich tot doel een klimaat te scheppen waarin aandacht is voor bovenstaande, voor behoud van zorg voor onze medewerkers. Dit doen we door het aanbieden van scholing en het structureel organiseren van activiteiten op het gebied van wendbaarheid en vitaliteit. Denk bijvoorbeeld aan het gratis gebruikmaken van de fitnessruimte binnen school, maar ook een vergoeding voor een fitnessabonnement is mogelijk. Ook zijn het vaste gespreksonderwerpen in het teamgesprek en resultaatgerichte ontwikkelgesprek en kan een medewerker – d.m.v. een persoonlijk scholingsbudget- een persoonlijke training, scholing of cursus volgen die in zijn ontwikkelvraag voorziet. Binnen team P&O is iemand aangewezen die dit als aandachtsgebied heeft en – samen met collega's – verantwoordelijk is hieraan blijvend aandacht en tijd te besteden.

Vitale medewerker

[De Tongerlo medewerker](#)

[Vitaal en Wendbaar](#)

[Leven Lang Leren](#)

Leven Lang Leren

Om aan onze kernbelofte invulling te kunnen geven, is het van essentieel belang dat we een krachtige leer- en werkomgeving realiseren met elkaar. In een krachtige leeromgeving leren we dagelijks (formeel, informeel, digitaal en fysiek), zijn we met elkaar en de buitenwereld in contact en betrekken we elkaar bij vernieuwingen. Ook hebben we discussies en gesprekken over maatschappelijke thema's, dragen we bij aan onderzoek en experimenten, wordt scholing gevolgd en is er ruimte voor begeleiding en coaching op maat. Hierbij staan we open voor feedback en we vragen hier actief om bij collega's.

Van medewerkers wordt verwacht dat ze continu in ontwikkeling zijn, nieuwsgierig zijn en omarmen wat nieuw is. Onze medewerkers zijn een voorbeeld voor onze leerlingen, want ook bij leerlingen stimuleren wij een onderzoekende houding. Deze houding verwachten we in de uitvoering van de werkzaamheden, maar zeker ook in relatie tot de doelstellingen van de school/scholengemeenschap. Ook omarmen we onderzoek naar persoonlijke ambities. Dit krijgt vorm door de verschillende mogelijkheden op het gebied van professionalisering en mobiliteit.

Binnen de scholengemeenschap Tongerlo streven we naar een duurzame onderzoekscultuur waarin continu onderzoeksmatig wordt gewerkt aan onderwijskwaliteit.

Onderstaande uitgangspunten zijn daarbij leidend.

1. Een onderzoekende houding als basishouding.
2. Kennisdeling als vanzelfsprekendheid.
3. Een cultuur van continu verbeteren middels de Lean methodiek.
4. Docentonderzoek staat in verbinding met het schoolplan, de onderzoeksagenda en de visie op de professionalisering van docenten.

Wij stimuleren het leren in de school ook door stagiairs altijd van een stageplaats te voorzien als dit mogelijk is. Aan deze aankomend professionals en nieuwe medewerkers wordt, naast een goede begeleiding, ook een introductieprogramma aangeboden dat aansluit bij de wensen en behoeften van deze aankomende medewerkers. Tongerlo onderhoudt nauwe contacten met de lerarenopleiders en draagt bij aan de ontwikkeling van jonge docenten door actief te participeren in de Academische Opleidingsschool West-Brabant. Verder is er een helder (taak) beleid voor (startende) docenten en medewerkers in de ondersteuning. Van hen wordt verwacht dat zij zich blijven scholen. Een aantrekkelijk scholingsprogramma maakt dit mogelijk.

Portret DaVinci: paspoort naar vakmanschap

1. Visie en missie

De visie van DaVinci is kort maar duidelijk:

DaVinci, dé pedagogische school voor vmbo en Pro. Een kleinschalige en veilige ontmoetingsplaats waar de leerling centraal staat.

Wij stimuleren de leerling om zich te ontwikkelen en voor te bereiden op zijn sociale en beroepsmatige toekomst. De leerling is eigenaar van zijn eigen leerproces om zijn talent te ontdekken. Wij werken samen met ouders, instanties en bedrijven om leren in de praktijk vorm te geven.

2. Hoe werken we hieraan?

Het 'hoe' van het onderwijs kan worden beschreven aan de hand van een aantal principes die leidend zijn in onze onderwijspraktijk:

1. Het onderwijs kent een praktijkgericht karakter. Dit karakter vormt de bestaansgrond van DaVinci. Iedere leerling komt in aanraking met leren in de praktijk (binnen- en buitenschools). Buitenschools leren doen we niet alleen in de vorm van stages. We zullen in de aankomende jaren meer en meer in de nabije omgeving op zoek gaan naar activiteiten, challenges en projecten om buitenschools leren vorm te geven.
2. Het onderwijs is gericht op brede vorming; naast opleiden tot een diploma en het aanleren van beroepsvaardigheden, zetten we sterk in op persoonsvorming en socialisatie van de leerlingen. Burgerschap wordt explicieter en zichtbaarder in ons onderwijs.

3. Het ontdekken van talenten is het derde principe van het onderwijs op DaVinci. Met intensieve begeleiding en een ruim aanbod ondersteunen we leerlingen in het maken van keuzes. Leerlingen kunnen hun talenten ontdekken op de andere scholen van Tongerlo maar ook binnen de muren van DaVinci zullen we breder kijken dan alleen naar de 'eigen' afdeling.
4. DaVinci levert waar mogelijk maatwerk. Maatwerk heeft te maken met toeleiden naar de juiste sector binnen de school, passend bij de mogelijkheden en ambities van de leerling. Maatwerk heeft ook te maken met zorg en ondersteuning rondom de leerling. In gesprekken met vmbo en mbo scholen in de regio komen we aankomende jaren tot een vangnet voor leerlingen die niet in staat zijn om binnen de reguliere structuur hun diploma te halen (denk aan entree-opleiding en leerwerktrajecten).
5. Binnen DaVinci is continu aandacht voor het pedagogisch klimaat. Dit is zichtbaar in duidelijke regels en structuur. Door het gebruik van studiehuisen in het gebouw hebben leerlingen het gevoel van kleinschaligheid: leerlingen voelen zich gezien. Docenten en leerlingen kennen elkaar in de studiehuisen. Daarnaast wordt aankomende jaren geïnvesteerd in het didactisch handelen in de klas; hoe zorgen we ervoor dat we met onze lessen leerlingen meer stimuleren en betrekken bij het onderwijs. Leerlingen uitdagen in de les, bevragen op een voor hen passend niveau, verantwoordelijkheid geven voor het eigen leerproces geeft ook een positieve impuls aan het pedagogisch klimaat. Tenslotte is de mentor de spil in de school voor de leerlingen. De mentor heeft een goedgevulde rugzak met tools en gereedschappen om iedere leerling goed te kunnen begeleiden op sociaal, persoonlijk en didactisch vlak.

3. Leerlingen worden gezien

De start hiervoor ligt bij de mentor; de centrale positie van het mentoraat binnen de school zorgt ervoor dat deskundige mentoren het hoofd kunnen bieden aan heel veel hulpvragen. Maar ook weten mentoren de juiste route te bewandelen als een hulpvraag minder makkelijk kan worden opgevangen. We zien de afgelopen jaren een toename van zorg- en ondersteuningsvragen bij onze leerlingen en we verwachten dat dit ook zeker niet af zal nemen. Dat vraagt veel van onze mentoren, maar vraagt ook om een ondersteuningsstructuur die deze vragen op kan vangen. De druk binnen de school is op dit vlak dus toegenomen. Als antwoord op deze ontwikkelingen geven we veel aandacht aan deskundigheidsbevordering van onze mensen (in de rol als mentor of als lid van het ondersteuningsteam). We investeren blijvend in een uitgebreid netwerk (jeugdprofessionals, gemeente, leerplicht, GGZ, jeugdarts, wijkagent) dat ons kan helpen om de leerlingen weer op het goede spoor te krijgen of te houden. We gaan aan de slag met een dekkend aanbod, inclusief maatwerktrajecten om leerlingen binnenboord te houden en toch naar een diploma te kunnen begeleiden. Hiervoor werken we samen met andere scholen (vso, vmbo, mbo).

4. Innovatief onderwijs

Aankomende jaren zetten we op DaVinci in op leerdoelgericht werken. Uitgangspunt is dat leerlingen gemotiveerd zijn om aan school te werken. Leerlingen weten waarom ze iets moeten leren of doen. Leerdoelgericht werken zorgt er ook voor dat ons onderwijs meer en beter aansluit bij de actualiteit en de leefwereld van de leerlingen. Leerlingen krijgen meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces en ervaren op welke gebieden ze ruimte en keuzemogelijkheden hebben. Leerdoelgericht werken betekent ook voor onze docenten een verrijking van het werk. Niet de studieplanners maar de leerlingen zijn leidend in ons onderwijs. Dit geeft ruimte om ook andere dingen te doen in de lessen, aansluitend bij de actualiteit en de leefwereld van onze leerlingen.

Daarnaast ontwikkelen we in de komende jaren een nieuwe 'vakmanschapsroute'. De huidige routes komen vanaf schooljaar 2024-2025 te vervallen, wat ons de opdracht geeft om (samen met werkveld en mbo) te kijken naar wat mogelijk is om leerlingen praktijkgericht en aansluitend op mbo-opleidingen toe te laten werken naar een diploma. Vraagstukken die we aanpakken, zijn 'wanneer laten we leerlingen examen doen, hoe kunnen we stages goed inzetten, welke challenges vanuit het mbo kunnen we inzetten in ons onderwijs'.

5. Overstappen

Op DaVinci kijken we naar wat onze leerlingen kunnen; leerlingen komen met een advies van de basisschool binnen bij PrO en vmbo. Maar dit advies hoeft niet vier jaar passend te zijn. Leerlingen kunnen zich boven verwachting ontwikkelen of juist meer moeite hebben om tot goede resultaten te komen op de middelbare school. Wij kijken goed naar leerlingen en denken in kansen. Een leerling krijgt de mogelijkheid te excelleren in een vak waar hij of zij goed in is. Ieder jaar hebben we enkele leerlingen die na de brugklas Praktijkonderwijs de overstap maken naar een vmbo-klas op de basisberoepsgerichte leerweg. Aankomende jaren krijgt dit beter vorm in de brugklas vmbo-PrO. Enkele leerlingen maken vanuit DaVinci de overstap naar Gertrudis. De komende jaren werken we eraan deze overstap nog soepeler te laten verlopen.

Er worden met partners (samenwerkingsverband, Curio, collega-scholen) plannen gemaakt voor leerwerktrajecten, entree-opleidingen voor vmbo'ers die uitvallen en een dekkend ondersteuningsaanbod voor de kaderleerlingen. Een eventuele overstap van leerlingen van de reguliere opleiding naar alternatieve leerroutes voorkomt uitval van leerlingen en leidt ze succesvol naar een vervolgopleiding of naar werk.

6. Talentontwikkeling

De leerlingen krijgen binnen DaVinci de gelegenheid om ook vakken buiten het eigen profiel te volgen. DaVinci-brede keuzevakken zoals EHBO, Podium, Innovation en Prototyping en Werelds Eten kunnen worden gevolgd door de leerlingen van het derde leerjaar. Deze keuzevakken verbreden het perspectief en helpen beter te ontdekken welke talenten ze hebben. In eerdere leerjaren krijgen leerlingen met verschillende cross-overprojecten ook zicht op meer dan alleen het aanbod binnen hun afdeling.

Om de keuzemogelijkheden te verbreden, zoeken we de komende jaren de samenwerking met de andere locaties van Tongerlo. Op deze manier kunnen leerlingen van het DaVinci ook gebruik maken van de kennis en materialen die aanwezig zijn op de andere locatie om hun talenten verder te onderzoeken of te ontwikkelen. Deze ontwikkeling is gestart maar verdient aankomende jaren zeker nog de aandacht.

7. Beroepsgericht leren

Iedere leerling op DaVinci besteedt een substantieel onderdeel van de lestijd aan een beroepsgericht vak. Binnen Pro krijgen de leerlingen in de onderbouw de gelegenheid om verschillende sectoren te leren kennen alvorens een keuze te maken. In de brugklas van het vmbo hebben de leerlingen al een keuze gemaakt voor een sector. Binnen onze cross-overprojecten maken de leerlingen ook kennis met andere sectoren. Dit leidt soms tot een heroverweging van de keuze, die natuurlijk altijd mogelijk is.

Beroepsgericht leren vindt niet alleen plaats in de lessen op de leerpleinen. Juist ook de buitenschoolse activiteiten (zoals stages, bedrijfsbezoeken, evenementen, challenges, projecten met bedrijven e.d.) zorgen voor een mooi aanbod van beroepsgericht leren. De opbrengsten die het project Sterk Techniek Onderwijs (STO) heeft gebracht, rollen we ook meer uit naar andere sectoren. Techniek is immers overal! Vanuit STO kunnen we leunen op een mooi netwerk van bedrijven en instellingen die vanuit maatschappelijke betrokkenheid hun bijdrage willen leveren aan het onderwijs.

Een andere mooie opbrengst binnen STO is de intensieve samenwerking met andere scholen in de regio. Samen zorgen we voor eigentijds techniek onderwijs.

8. Onderwijs en ICT

Op het vlak van onderwijs & ICT voor onze leerlingen hebben we twee doelstellingen. Allereerst willen we dat alle leerlingen minimaal bedreven zijn in het toepassen van verschillende ICT-vaardigheden waarvan in het onderwijs gebruik wordt gemaakt. Daarnaast vinden we het belangrijk dat onze leerlingen zich bewust zijn van hun eigen verantwoordelijkheid op het gebied van mediawijsheid.

Alle leerlingen werken met een passend device. Dit wordt ingezet tijdens de lessen. Het gebruik van verschillende ICT-toepassingen is dus aan de orde van de dag. De bewustwording op het gebied van mediawijsheid gebeurt bewust (tijdens mentorlessen, gastlessen en workshops) en onbewust (in de omgang met elkaar en door de impact van wat op social media gebeurt).

9. Toetsing & Examinering

Jaarlijks wordt door het team stilgestaan bij het thema Toetsing & Examinering. Vakgroepen en teams gaan met elkaar inhoudelijk aan de slag en worden uitgedaagd na te denken over hun toetsprogramma; waarom toetsen we wat en wanneer, hoe kan een leerling laten zien dat hij dingen beheerst, wat is de functie van toetsing en welke wijze van toetsing is passend? Aankomende jaren willen we stappen zetten om onze toetsing verder te verbeteren. Hierbij gaat ook zeker aandacht uit naar scholingen en trainingen m.b.t. toetsdeskundigheid. Zeker ook in het licht van leerdoelgericht werken, zal de plaats van toetsing in ons onderwijs veranderen.

Naast de inhoudelijke stappen die we zetten, werken we sinds een aantal jaar met een examenbureau. De leden van dit bureau hebben zich geschoold en zijn zich steeds meer bewust van de rol van een examenbureau en -commissie. Op DaVinci maken we de slag van zorgen naar borgen.

10. Basisvaardigheden

Onze leerlingen hebben relatief gezien grote (leer)achterstanden op het gebied van taal en rekenen. Onze leerlingen zijn niet talig en komen relatief vaak uit een sociaal arm gezin waarbij taal- en rekenvaardigheid niet wordt gestimuleerd. Binnen de subsidie Basisvaardigheden zijn er aankomende jaren een aantal speerpunten waar we aan gaan werken. Leesvaardigheid is één van die speerpunten. We willen het plezier in lezen verhogen door hier aandacht voor te hebben en door een bibliotheek in te richten op school. Lezen is leuk. Lezen hoeft niet altijd in een dik boek. Ook bij ons leesonderwijs staan de woorden 'contextrijk' en 'actueel' centraal. Dit verhoogt de motivatie van de leerlingen. Hetzelfde geldt voor rekenonderwijs. We zien de scores van onze leerlingen op reken- en wiskundeonderwijs afgelopen jaren achteruitlopen. Door ingrepen als andere samenstelling van klassen, invoeren van een nieuwe methode, het gebruik maken van eenduidige didactische afspraken, ook bij het rekenen in andere vakken, willen we het tij keren. We meten onze inspanningen op leerlingniveau om de voortgang van de resultaten goed te kunnen volgen zodat we tijdig bij kunnen sturen indien dit noodzakelijk blijkt te zijn.

Het onderwijs op DaVinci is gericht op brede vorming; naast kwalificatie en het aanleren van beroepsvaardigheden wordt ingezet op persoonsvorming en socialisatie van de leerlingen. Het vak 'burgerschap' is niet zichtbaar op de lessentabel. Burgerschap is wel zichtbaar in de grote hoeveelheid projecten die worden uitgevoerd in alle leerjaren. In de komende jaren werken we aan een doorlopende leerlijn burgerschapsonderwijs, waarin al deze activiteiten een plaats krijgen. Ondertussen ontwikkelen we verder aan Talenteon (digitaal portfolio) waar leerlingen gedurende hun schoolloopbaan voor zichzelf en externen zichtbaar maken wat ze hebben gedaan op het gebied van burgerschapsonderwijs.

Portret Gertrudis: kleine school voor grote dromen

1. Visie en missie

In ons onderwijs staat de ervaring van onze leerlingen centraal. Daarbij speelt motivatie van de leerling een essentiële rol om tot succes te komen op school.

Dit uitgangspunt leidt tot zeven kenmerken van ons onderwijs. Onze leerlingen:

1. **horen erbij:** het gevoel erbij te horen maakt dat leerlingen met meer plezier en motivatie naar school gaan;
2. **laten zien wat ze kunnen:** leerlingen willen graag laten zien wat ze kunnen en willen goede resultaten behalen. Daarvoor stemmen wij het onderwijs af op hun mogelijkheden en behoeften;
3. **mogen keuzes maken:** voor de motivatie van leerlingen is het belangrijk dat zij ook zelf keuzes kunnen maken en hiermee invloed hebben op hun eigen leerproces;
4. **mogen zichzelf zijn:** leerlingen ontdekken in deze levensfase hun eigen identiteit en die mag er altijd zijn;
5. **mogen fouten maken:** in een veilige leeromgeving durf je vragen te stellen, mag je fouten maken en daarvan leren;
6. **kennen het belang van leren:** het aanbieden van contextrijk onderwijs maakt dat leerlingen ervaren waarom bepaalde zaken van belang zijn om te leren;
7. **krijgen en geven vertrouwen:** leerlingen die vertrouwen kunnen ontvangen en geven, zijn leerlingen die als persoon groeien.

We willen alle leerlingen een opleiding bieden die helemaal past bij hun talenten en interesses. Onze leerlingen gedijen goed in een kleinschalige omgeving. Aan de Vincentiusstraat kunnen we vanuit onze kleine school samen met onze leerlingen bouwen aan grote dromen.

2. Hoe werken we hieraan?

Kenmerkend voor het 'hoe' van ons onderwijs is, dat leerlingen keuzemogelijkheden hebben. Al bij de start op het Gertrudis wordt een keuze gemaakt tussen drie verschillende vakken; Tech, Werelds eten of Sportplus.

We willen onze leerlingen contextrijk onderwijs bieden, onderwijs dat (ook) past bij doeners: anders leren dan alleen uit de boeken. Onze leerlingen ontvangen na vier jaar een diploma 'Gemengde Leerweg', dat wil zeggen dat het onderwijs niet volledig theoretisch moet zijn. Ook de theoretische, cognitieve ontwikkeling maakt deel uit van ons onderwijs. Juist mavo-leerlingen blijken vaak laatbloeiers te zijn en wij willen daarom onze leerlingen een stevige basis meegeven.

Naast het verzorgen van onderwijs is er binnen Gertrudis continu aandacht voor het pedagogisch klimaat in de school. We zijn een kleine school waarin we elkaar allemaal kennen en op een fijne manier met elkaar willen samenleven. Dat stelt eisen aan de wijze waarop we met elkaar omgaan. Leerlingen ontwikkelen zich op school, niet alleen cognitief, maar ook als persoon. Gertrudis wil de leerlingen een veilige omgeving bieden waarin die ontwikkeling begeleid wordt.

3. Leerlingen worden gezien

Het onderwijs op Gertrudis leidt niet alleen naar een diploma. Gedurende de jaren dat de leerlingen op onze school zitten, is er veel aandacht voor hen: de leerling staat centraal. De mentor speelt hierin een belangrijke rol. We zetten dan ook stevig in op ons versterkt mentoraat. Leerlingen worden gezien en daar waar nodig begeleid. De leerlingen worden uitgedaagd na te denken over hun talenten en mogelijkheden, wat na vier jaar leidt tot een passende en weloverwogen beroeps- en opleidingskeuze. De leerling wordt in de vier jaar op het Gertrudis ook

met regelmaat uitgedaagd om te kijken naar de wereld om zich heen en hierin ervaringen op te doen. Naast het behalen van een diploma beschouwen wij het ook als onze opdracht om de leerlingen te begeleiden bij hun persoonsvorming, om hen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar een sociaal en goed mens als onderdeel van de maatschappij. De ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs en de intensieve samenwerking tussen de vakken maatschappijleer en levensbeschouwing bieden ons een extra mogelijkheid voor de begeleiding van onze leerlingen.

Gertrudis staat van oudsher bekend om haar goede begeleiding en ondersteuning van leerlingen. De vraag naar extra ondersteuning bij onze leerlingen is de afgelopen jaren flink toegenomen en zal naar verwachting in de komende jaren niet minder worden. Dat vraagt inzet van mentoren en docenten maar vraagt ook om een ondersteuningsstructuur die deze vraag op kan vangen. Dit betekent dat we in de komende jaren veel aandacht zullen hebben voor deskundigheidsbevordering van onze mensen (in de rol als mentor).

4. Innovatief onderwijs

Aankomende jaren zetten we op Gertrudis in op leerdoelgericht werken. Uitgangspunt is dat leerlingen gemotiveerd zijn om voor school te werken. Leerlingen hebben inzichtelijk waarom ze iets moeten leren of doen. Leerdoelgericht werken zorgt er ook voor dat ons onderwijs meer en beter aansluit bij de actualiteit en de leefwereld van de leerlingen. Leerlingen krijgen meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces en ervaren op welk gedeelte ze ruimte en keuzemogelijkheden hebben. Leerdoelgericht werken betekent ook voor onze docenten een verrijking van het werk. Juist de leerlingen zijn leidend in ons onderwijs. Dit geeft ruimte om ook andere dingen te doen in de lessen, aansluitend bij de actualiteit en de leefwereld van onze leerlingen.

5. Overstappen

Gertrudis kent een tweejarige brugklas die toegankelijk is voor leerlingen met alle adviezen vanaf kader-vmbo-tl tot en met havo. Aan het eind van de brugperiode is duidelijk welke richting het beste bij de leerling past. Vanaf klas 3 wordt op Gertrudis alleen de gemengde leerweg aangeboden. Dat betekent dat er veel aandacht is om een overstap na klas 2 naar vmbo-k of havo soepel te laten verlopen. Door de samenwerking met DaVinci en Norbertus zal deze steeds meer drempelloos verlopen. De komende jaren zal aandacht besteed worden aan een nog betere afstemming van lesaanbod en lesstof tussen de drie scholen.

6. Talentontwikkeling

Elk talent telt. Leerlingen ontdekken hun talenten door te leren met hoofd, hart en handen. Daarom zijn er al vanaf de eerste klas keuzemogelijkheden. Leerlingen op Gertrudis hebben iets te kiezen!

Om daarnaast de keuzemogelijkheden te verbreden zoeken we de komende jaren de samenwerking met de andere locaties van Tongerlo. Op deze manier kunnen leerlingen van Gertrudis ook gebruik maken van de kennis en materialen die aanwezig zijn op de andere locaties om hun talenten verder te onderzoeken of te ontwikkelen. Deze ontwikkeling is gestart maar verdient aankomende jaren zeker nog meer aandacht.

7. Beroeps- en praktijkgericht leren

Iedere leerling op Gertrudis besteedt een gedeelte van de lestijd aan een beroeps- of praktijkgericht vak. Al vanaf de brugklas kan een leerling aan de slag in het Techlokaal, in de keuken of bij verschillende sportaccommodaties. Leerlingen maken binnen deze vakken kennis met de brede achtergrond van techniek, horeca/keuken of sport en bewegen. Op deze manier komen leerlingen niet alleen in aanraking met de beroepsgerichte kant, maar ook met de meer theoretische component van een vak. Dit helpt onze leerlingen te ontdekken wie zij zijn en wat zij kunnen.

Dat kennismaken gebeurt niet enkel in de hiervoor toegeruste lokalen; juist ook de buitenschoolse activiteiten (zoals stages, bedrijfsbezoeken, evenementen, projecten met bedrijven e.d.) zorgen voor een mooi aanbod van beroepsgericht leren. De opbrengsten die het project Sterk Techniek Onderwijs (STO) ons al heeft gebracht, rollen we ook meer uit naar andere sectoren. Techniek is immers overal! Vanuit STO kunnen we leunen op een mooi netwerk van bedrijven en instellingen die vanuit maatschappelijke betrokkenheid hun bijdrage willen leveren aan het onderwijs. Een andere mooie opbrengst binnen STO is de intensieve samenwerking met andere scholen in de regio.

8. Onderwijs & ICT

Op het vlak van onderwijs & ICT voor onze leerlingen hebben we twee doelstellingen. Allereerst willen we dat alle leerlingen minimaal bedreven zijn in het toepassen van verschillende ICT-vaardigheden waarvan in het onderwijs gebruik wordt gemaakt. Daarnaast vinden we het belangrijk dat onze leerlingen zich bewust zijn van hun eigen verantwoordelijkheid op het gebied van mediawijsheid.

Alle leerlingen werken met een passend device. Dit wordt ingezet in de klas en tijdens de lessen. Het gebruik van verschillende ICT-toepassingen is dus aan de orde van de dag. Er is aandacht voor de ICT-vaardigheden van de leerlingen en in de komende jaren wordt gewerkt aan een programma waarin leerlingen hierin gericht getraind en begeleid worden. Dat stelt de school voor grote uitdagingen, omdat juist op dit terrein de ontwikkelingen razendsnel gaan. Een voorbeeld is de ontwikkeling van artificiële intelligentie (AI). In een continu proces van leren en ontwikkelen zullen medewerkers en leerlingen met toepassingen als Chat GPT moeten omgaan. Voor mediawijsheid is veel aandacht, verankerd in het schoolprogramma tijdens mentorlessen, gastlessen en workshops en tijdens de omgang met elkaar, waarin aandacht is voor de impact van alles wat er op social media gebeurt.

9. Toetsing en Examinering

Jaarlijks wordt door het team op een studiedag stilgestaan bij het thema Toetsing & Examinering. Vakgroepen en teams gaan met elkaar inhoudelijk aan de slag en worden uitgedaagd na te denken over hun toetsprogramma; waarom toetsen we wat en wanneer, hoe kan een leerling laten zien dat hij dingen beheerst, wat is de functie van toetsing? Door ons deze vragen te stellen, hebben we stap voor stap toetsing een andere plaats in laten nemen in ons onderwijs. Toetsen zijn niet een doel op zich maar moeten ons onderwijs ondersteunen. Ook aankomende jaren willen we stappen zetten om onze toetsing verder te verbeteren. Als we stappen zetten in de omslag naar leerdoelgericht werken zal dit ook zijn uitwerking hebben op hoe we willen toetsen.

Naast de inhoudelijke stappen die we zetten, werken we nu een aantal jaar met een examenbureau. De leden van dit bureau hebben zich geschoold en zijn zich steeds meer bewust van de rol van een examenbureau en -commissie. De slag van zorgen naar borgen wordt ook op Gertrudis gemaakt.

10. Basisvaardigheden

De basisvaardigheden van leerlingen op het gebied van taal en rekenen zijn de afgelopen jaren afgenomen. Dat geldt landelijk, dus ook voor onze leerlingen. Vanaf schooljaar 2023-2024 wordt intensief gewerkt aan een programma om de basisvaardigheden te versterken. Een speerpunt daarbij is leesvaardigheid. Dit is één van de belangrijkste vaardigheden die nodig is om in de maatschappij goed te kunnen functioneren. Leesvaardigheid speelt niet alleen een rol bij de talen, maar bij alle vakken. Om de leesvaardigheid van onze leerlingen te bevorderen zoeken we de samenwerking met de bibliotheek West-Brabant, die ons zal ondersteunen bij het inrichten van een vernieuwde schoolbibliotheek. Leesplezier en leesbevordering gaan hand in hand en daarom wordt het lezen, ook tijdens de lessen, gestimuleerd.

Loof

[Portret DaVinci](#)

[Portret Gertrudis](#)

[Portret Norbertus](#)

Voor taal- en rekenvaardigheden is tijdens alle lessen veel aandacht, niet alleen bij de vakken Nederlands en wiskunde. Daarom zal er extra aandacht besteed worden aan scholing en deskundigheidsbevordering van docenten. Zowel voor taal als voor rekenen is een deskundige op school aanwezig om de collega's te ondersteunen. We meten onze inspanningen op leerlingniveau om de voortgang van de resultaten goed te kunnen volgen en tijdig bij te kunnen sturen indien dit noodzakelijk blijkt te zijn.

Ook burgerschapsvaardigheden behoren tot de basisvaardigheden waarover iedere leerling moet beschikken. De roep om een duidelijke integratie van burgerschapsvaardigheden in het voortgezet onderwijs wordt steeds luider. Daarom starten we met de leerlijn burgerschap die zich logisch ontwikkelt in samenhang met de vakken maatschappijleer en levensbeschouwing. Naast deze leerlijn (en de daarbij behorende lessen) zien we op Gertrudis in toenemende mate projecten waarbij we samen met de leerlingen aan de slag gaan. Voorbeelden zijn: de dag van de democratie, het goede doelen project, verzorgen van activiteiten in het verzorgingshuis, bovenbouwleerlingen die helpen bij de begeleiding van een brugklasactiviteit, en een heel actieve en betrokken leerlingenraad. We juichen deze ontwikkeling toe.

Tot slot behoren ook ICT-vaardigheden tot de basisvaardigheden die onze leerlingen moeten beheersen. Naast basistrainingen in ICT-vaardigheid zullen deze vaardigheden vooral deel uitmaken van de verschillende vakken.

Portret Norbertus: de school waar jouw leren centraal staat!

1. Visie en missie

Op Norbertus handelen we vanuit vertrouwen in onze leerlingen en zeggen tegen hen: 'Wij hebben vertrouwen in jouw bedoelingen, intenties, zelfstandigheid, zelfredzaamheid, potentie en capaciteiten. Wij hebben vertrouwen in jouw toekomst!'

Het leren van de leerling staat centraal op het Norbertus. Dit ondersteunen we vanuit het diepst van ons hart en in de breedste zin van het woord. We investeren daarom in alle facetten die de leerling klaarstomen voor de toekomst, zoals persoonsvorming, brede zelfontplooiing, onderzoekend leren en creatief en kritisch denken.

2. Hoe werken we hieraan?

De doorlopende leerlijn van ons onderwijs, de lessen en het pedagogisch & didactisch handelen op Norbertus, zijn gebaseerd op het leren in vijf dimensies te weten:

1. Motivatie
2. Kennis verdiepen
3. Kennis verbreden
4. Onderzoek
5. Reflectie

Een positieve houding ten opzichte van school, geloof in het eigen kunnen en vertrouwen op basis van voorafgaande ervaringen leveren de motivatie om te leren op. Als het geleerde regelmatig wordt geoefend en in levensechte situaties wordt toegepast, wordt bestaande kennis verbreed en verdiept. Nadenken over het geleerde en het leerproces vergroten dat effect nog eens.

Inzicht krijgen in het eigen leerproces kan het best in een open

en motiverende leeromgeving met een duidelijke en open structuur. Op het Norbertus is het kunnen reflecteren op competenties en mogelijkheden een kernvaardigheid. Je moet immers weten wat je weet, kunt en wilt om de juiste keuzes te maken. Een versterkt mentoraat is daarvoor een voorwaarde. School is immers zo veel meer dan een diploma halen. School helpt een antwoord te geven op vragen als "wie ben ik, waar word ik blij van en wat is mijn kracht?"

3. Leerlingen worden gezien

Een belangrijke pijler van het leersucces is vertrouwen in het eigen kunnen en ervaren dat docenten dat vertrouwen ondersteunen en delen. Zulk vertrouwen ontstaat en groeit door goede en passende leerstrategieën. Inzicht krijgen in sterke en zwakke punten is een voorwaarde om tot dat vertrouwen te komen. Dit verklaart waarom we op het Norbertus veel waarde hechten aan goede feedback vanuit de docenten. Dit krijgt onder meer vorm in formatief leren en uitgebreide woordrapporten door het schooljaar heen. Dan weet de leerling wat hij kan en hoe hij verder kan werken.

Op Norbertus werken wij met een versterkt mentoraat en een tweejarige brugklas. Op deze manier nemen we de tijd om te zien waar de mogelijkheden van het kind liggen. In de eerste periode van het brugklasjaar heeft de leerling veel mentoruren. Er wordt aandacht besteed aan leren leren, plannen, kiezen, aan het leren van de juiste leerstrategie en de eigen sterke en zwakke punten. Na de intensieve eerste periode worden de mentoruren langzaam afgebouwd.. Het mentoraat blijft de hele schooltijd doorlopen. Het karakter van het mentoraat verandert wel: in de eerste klas is er veel begeleiding en sturing, terwijl in het examenjaar de mentor voornamelijk coacht en adviseert.

Op Norbertus krijgen hoogbegaafde leerlingen de mogelijkheid

een programma op maat te volgen. Daarnaast vinden er activiteiten plaats die gericht zijn op deze specifieke doelgroep. Zo is er een HB-lokaal waar leerlingen bijvoorbeeld kunnen werken aan projecten. Samen met een persoonlijke HB-coach wordt gekeken waar de leer- en ontwikkelpunten liggen zodat extra ondersteuning kan worden aangeboden waar nodig.

4. Innovatief onderwijs

Op Norbertus vormen kunst en cultuur de ziel van de school. In alle jaarlagen worden de leerlingen hiermee in aanraking gebracht en krijgen ze de mogelijkheid om hier zelf ook aan deel te nemen. Dat wordt allereerst zichtbaar in de vorm van kunst in de school, zowel van eigen leerlingen als van kunstenaars buiten de school. Daarnaast participeren we in kunstprojecten, staan de leerlingen die het willen op het podium bij KunsTof, organiseren we bijvoorbeeld een kerstviering, hebben we de cultuurkaart, zijn er gezellige feesten en is er de Gertrudis Van Slag band Ook staat onderzoekend leren centraal op onze school. Onderzoekend leren is een uitgelezen mogelijkheid om verworven kennis toe te passen in de praktijk, maar ook om nieuwe vraagstukken systematisch te leren aanpakken. En dat begint bij onderzoekend leren met de vragen van de leerling. Dat is boeiender en maakt het aanleren van een systematische aanpak eenvoudiger. De leerlijn onderzoekend leren mondt uit in een eindonderzoek: het profielwerkstuk in de examenklas. Dat voldoet aan alle criteria waaraan een goed onderzoek moet voldoen. Zo komen leerlingen van Norbertus goed beslagen ten ijs op de hogeschool of universiteit, waar onderzoeken centraal staat.

5. Overstappen

Norbertus biedt een tweejarige brugklas waarna de leerling kiest voor een havo- of vwo-opleiding. Het vwo heeft een gymnasium- en een atheneumopleiding.

Omdat de gymnasiumopleiding vanaf het tweede leerjaar moet worden ingezet, maken leerlingen met vwo-potentie na het eerste jaar de keuze of zij de gymnasiumopleiding willen volgen. De aansluiting met Gertrudis maakt dat een overstap van havo naar mavo of andersom na de brugklas drempelloos mogelijk is. Zo realiseren we voor iedere leerling binnen Tongerlo de plaats waar hij het beste tot zijn recht komt.

6. Talentontwikkeling

Elk talent telt. Leerlingen ontdekken hun talenten door te leren met hoofd, hart en handen. Daarom zijn er steeds keuzemogelijkheden.

In de brugperiode mogen leerlingen een vak kiezen dat ze zelf willen. Hierbij kunnen ze kiezen uit: sport, KNSTLB beeldend, KNSTLB muziek, programmeren, oudheid & klassieke talen, het lyceum draait door (journalistiek) en bèta/natuurwetenschap.

In de bovenbouw kunnen leerlingen deelnemen aan extra-curriculaire programma's en olympiades.

Om de keuzemogelijkheden te verbreden zoeken we de komende jaren de samenwerking met de andere locaties van Tongerlo. Op deze manier kunnen ook leerlingen van Norbertus gebruik maken van de kennis en materialen die aanwezig zijn op de andere locatie om hun talenten verder te onderzoeken of te ontwikkelen. Deze ontwikkeling is gestart maar krijgt aankomende jaren nog meer de aandacht.

7. Contextrijk leren

Schoolvakken staan nooit op zichzelf. Op Norbertus willen we onze leerlingen de samenhang tussen vakken laten zien en begrijpen. Ze beseffen daardoor hoe er in de praktijk sprake is van de combinatie van vaardigheden en kennis.

Gedurende één projectweek werken we met al onze leerlingen in een contextrijk programma aan deze doelstellingen. Niet alleen tijdens excursies, maar juist ook in echte projecten. Dit alles vindt plaats buiten de reguliere lessentabel en dus buiten het reguliere onderwijs om. Daarnaast organiseren we zeilkampen, bivak- en survivaltochten en culturele reizen naar diverse steden. Al deze activiteiten dragen bij aan het creëren van een betekenisvolle leeromgeving voor leerlingen, waarin ze begrijpen waarom ze iets moeten leren en waarom.

De komende jaren wordt ook onderzocht of we een praktijkgerichte havo gaan opstarten. Intensieve samenwerking met Gertrudis maakt dit mogelijk.

8. Onderwijs en ICT

Alle leerlingen werken met een passend device. Dit wordt ingezet in de klas en tijdens de lessen. Het toepassen van verschillende ICT-toepassingen is dus aan de orde van de dag. De bewustwording op het gebied van mediawijsheid gebeurt bewust (tijdens mentorlessen, gastlessen en workshops) en onbewust (in de omgang met elkaar en door de impact van dingen die op social media gebeuren).

9. Toetsing & Examinering

Jaarlijks wordt door het team stilgestaan bij het thema Toetsing & Examinering. Vakgroepen en teams gaan met elkaar inhoudelijk aan de slag en worden uitgedaagd na te denken over hun toetsprogramma; waarom toetsen we wat en wanneer, hoe kan een leerling laten zien dat hij dingen beheerst, wat is de functie van toetsing en welke wijze van toetsing is passend? Aankomende jaren willen we stappen zetten om onze toetsing verder te verbeteren. Hierbij gaat ook aandacht uit naar scholingen en trainingen m.b.t. toetsdeskundigheid. Zeker ook in het licht van leerdoelgericht werken, zal de plaats van toetsing in ons onderwijs veranderen.

Naast de inhoudelijke stappen die we zetten, werken we sinds een aantal jaar met een examenbureau. De leden van dit bureau hebben zich geschoold en zijn zich bewust van de rol van een examenbureau en -commissie. Op Norbertus maken we de slag van zorgen naar borgen.

10. Basisvaardigheden

Uiteraard wordt in de vaklessen veel aandacht geschonken aan de basisvaardigheden in taal en rekenen. We gaan ervan uit dat leerlingen niet als een onbeschreven blad de school in komen. Toch zien we dat er verschillen zijn in de beheersing van de basisvaardigheden. We besteden aandacht aan de verbetering daarvan. Ook in de lessen hebben de docenten aandacht voor deze vaardigheden. Taal gebruik je immers niet alleen bij het vak Nederlands en rekenen blijft niet beperkt tot de vakken wiskunde en economie. Door in alle lessen dezelfde eisen te stellen aan taal- en rekenvaardigheden ondersteunen we onze leerlingen in het ontwikkelen van die vaardigheden.

We meten onze inspanningen op leerlingniveau om de voortgang van de resultaten goed te kunnen volgen. Hierdoor kunnen we tijdig bijsturen als dat noodzakelijk blijkt te zijn.

De komende jaren zetten we onder meer fors in op de bevordering van het leesplezier door een intensieve samenwerking met de bibliotheek West-Brabant. Die samenwerking maakt het mogelijk dat er schoolbreed aandacht komt voor lezen. Daarnaast leidt deze samenwerking tot de vorming van een mooie collectie boeken op school waarvan iedere leerling kan profiteren.

Maatschappelijke context

Scholengemeenschap met wortels in Roosendaal

In het van oudsher katholieke Roosendaal zijn de scholen van Tongerlo toonaangevend. Norbertus en Gertrudis zijn ontstaan in 1919, beide aanvankelijk als lyceum. Later, nadat de aansluiting met de Maria Berchmansmavo en de Michelmavo een feit was, als Norbertus- en Gertrudiscollege.

De naam DaVinci dateert weliswaar van latere datum, maar de scholen die hierin zijn ondergebracht hebben eveneens een lange Roosendaalse historie die teruggaat tot 1939, toen de eerste lessen aan de huishoudschool in Roosendaal van start gingen. In dezelfde periode ging de ambachtsschool, later LTS, van start.

In 2000 werd de naam voor de school voor vmbo Da Vincicollege. Samen met het Norbertuscollege en het Gertrudiscollege vormde deze scholen de nieuwe scholengemeenschap Tongerlo.

Roosendaal is een stad met een van oudsher sterke logistieke en transportsector. De stad vervult een regionale functie, hetgeen ook merkbaar is in de detailhandel. Maar ook in het onderwijs is deze regionale functie zichtbaar. Met name het Norbertus trekt - mede dankzij de ligging naast het station - niet alleen leerlingen uit Roosendaal, maar ook uit de regio. Toch komt het overgrote deel van onze leerlingen uit Roosendaal en met een geschiedenis van meer dan honderd jaar is het onderwijs aan de scholen van Tongerlo de laatste eeuw bepalend geweest in Roosendaal. Die sterke verbintenis met Roosendaal is tot de dag van vandaag zichtbaar en speelt een belangrijke rol op onze scholen.

DaVinci is stevig gevestigd in de wijk. De tuin van het DaVinci heeft een buurtfunctie en in het restaurant worden geregeld koffiemomenten en lunches georganiseerd waar leerlingen de gasten, vaak buurtbewoners, voorzien van zelfgemaakte hapjes en maaltijden. Beroepsgericht leren staat op het DaVinci centraal en de school onderhoudt sterke banden met diverse Roosendaalse bedrijven.

Gertrudis heeft het bevrijdingsmonument van de Polar Bear op de Roosendaalse Kade geadopteerd en organiseert hier jaarlijks in samenwerking met de gemeente een kranslegging. Er worden bezoeken aan kerken en moskeeën georganiseerd en er worden inzamelingsacties gehouden voor onder meer de voedselbank.

DaVinci en Gertrudis participeren beide in het project Sterk Techniek Onderwijs, waarin samengewerkt wordt met een netwerk van bedrijven en instellingen die vanuit maatschappelijke betrokkenheid een bijdrage willen leveren aan het onderwijs. Dit versterkt de banden, zowel lokaal als ook regionaal.

Ook Norbertus is nauw betrokken bij het Roosendaalse leven. Al meer dan 25 jaar levert de Gertrudis van Slagband een grote bijdrage aan de carnavalsoptocht. Jaarlijks trekt deze band bovendien langs de Roosendaalse basisscholen. Ook andere culturele en kunstzinnige activiteiten worden met en voor de Roosendaalse inwoners georganiseerd. Denk aan een bijdrage aan exposities in het Tongerlohuis of het jaarlijkse KunsTof. Het wekelijkse HB-café, dat zich richt op meer- en hoogbegaafde leerlingen, richt zich niet alleen op eigen leerlingen maar ook op leerlingen uit groep 7 en 8 van het basisonderwijs.

Wegwijzer

[Maatschappelijke context](#)

[Kansengelijkheid](#)

[Duurzaamheid](#)

Kansengelijkheid

Tongerlo werkt op verschillende manier aan de kansengelijkheid voor al onze leerlingen. Zo hebben wij **differentiatieprogramma's** om het maximale uit onze leerling te halen zoals extra curriculum activiteiten voor onze hoogbegaafde leerlingen. Ook kennen wij programma's om achterstanden te compenseren, zoals NT-2 lessen voor onze anderstalige leerlingen. Om de taalontwikkeling van al onze leerlingen goed te kunnen volgen hebben de scholen van Tongerlo een meetinstrument dat per leerling de ontwikkeling volgt.

We onderhouden goede contacten met het basisonderwijs om alle leerlingen op het juiste onderwijsniveau te krijgen. Tongerlo biedt op alle locaties tweejarige brugklassen en klassen met dubbele onderwijsniveaus aan om het definitieve **keuzemoment voor een onderwijsniveau uit te stellen**. Op deze manier krijgen al onze leerlingen extra tijd om het definitieve onderwijsniveau te behalen dat bij hen past. Blijkt de keuze na twee jaar toch niet juist te zijn dan hebben we een andere passende plek binnen onze scholengemeenschap waar de leerling naadloos kan instromen omdat wij alle onderwijsniveaus in huis hebben.

De individuele ontwikkeling wordt mede bevorderd doordat er een **aanbod is voor alle leerlingen van Tongerlo ongeacht hun opleidingsniveau**. Leerlingen kunnen daarmee hun talenten ontwikkelen en hun autonomie over hun eigen leerproces vergroten, zowel op praktisch als op theoretisch cognitief niveau. Omdat wij geloven in gelijke waardering van al onze onderwijssoorten en -niveaus wordt dit onderwijsaanbod aangeboden in **heterogene groepen** (onze Gouden Appels). Zo is het dus mogelijk om kooklessen op Gertrudis te volgen ook al zit je op het Norbertus of om bij de Sterrenclub op Norbertus aan te sluiten als je op DaVinci zit. Niet alleen wat je kent maar ook wie je kent is belangrijk om te werken aan kansengelijkheid.

Armoede is niet alleen een thema in de stad waarin onze scholen zich bevinden, maar ook op onze scholen. In de gemeente Roosendaal leven ruim 4400 gezinnen onder de armoedegrens. Zo'n 12 procent van onze leerlingen komt uit een van deze gezinnen. Landelijk is dat aantal 6,6 procent. Armoede mag nimmer zorgen voor drempels om deel te nemen aan het onderwijsaanbod binnen de scholen van Tongerlo. We hebben hier oog voor en werken nauw samen met verschillende partners, zoals gemeente Roosendaal en Stichting Leergeld (<https://roosendaal.nl/nieuws/alliantie-ondertekent-ambities-nationaal-programma-roosendaal> en <https://raad.roosendaal.nl/Vergaderingen/Commissie/2021/30-september/19:30/Bijlage-Jeugdagenda-2021-2022-3.pdf>). Ook zullen we samen met de MR de komende jaren werken aan een gezamenlijke visie met betrekking tot schoolreizen, excursies en extra aanbod voor leerlingen waarvoor extra geld gevraagd wordt. Dat kan immers leiden tot kansenongelijkheid voor onze leerlingen.

Aan de basis van kansengelijkheid ligt niet alleen de mogelijkheid tot zelfontwikkeling en het verwezenlijken van kwaliteiten en talenten, maar ook **inclusie**: we willen er niet alleen voor zorgen dat iedere leerling optimale kansen krijgt om zich te ontwikkelen, maar ook dat iedere leerling zich gewaardeerd en geaccepteerd voelt. Daarmee zien we ons gesteld voor een lastige opgave. Het is in de praktijk niet vanzelfsprekend dat leerlingen met diverse achtergronden elkaar begrijpen en accepteren. Er is binnen onze scholen sprake van een grote diversiteit bij zowel leerlingen als medewerkers: in achtergrond, levensovertuiging, gender, met of zonder fysieke beperking en verschillen in materiele omstandigheden.

Wegwijzer

[Maatschappelijke context](#)

[Kansengelijkheid](#)

[Duurzaamheid](#)

Anders dan inzoomen op de onderlinge verschillen, willen we vooral kijken naar wat ons bindt. Wij vormen immers samen een leefgemeenschap. Inclusie betekent voor ons dat binnen Tongerlo voor iedereen ruimte is. We zijn allemaal anders, maar ook allemaal gelijkwaardig en we omarmen de onderlinge verschillen als een verrijking. We leren niet alleen met, maar ook van elkaar. Leerlingen ontwikkelen hun persoonlijkheid in relatie tot de ander: ik ben omdat wij zijn. Het onderlinge gesprek is heel belangrijk en neemt in ons onderwijs een belangrijke plaats in.

Inclusie in het onderwijs gaat verder dan het omarmen van diversiteit en de overtuiging dat iedereen mee mag en moet doen. Als het gaat om Inclusief onderwijs wordt een onderwijssysteem bedoeld waar alle kinderen zoveel mogelijk naar dezelfde school gaan, dus ook leerlingen met een lichamelijke beperking, ontwikkelingsachterstanden, gedrags- en emotionele problemen of specifieke leermoeilijkheden. Waar mogelijk zijn alle leerlingen op onze scholen welkom en we zoeken naar haalbare oplossingen om belemmeringen weg te nemen. Dit doen we samen met onze partners in het samenwerkingsverband ROOS vo.

Duurzaamheid

Vanaf 2025 zijn alle locaties van Tongerlo duurzaam en toekomstbestendig gebouwd. Waar mogelijk hergebruiken we materialen in onze gebouwen en in het onderwijs. Zo wordt het hout van een gerenoveerde trap hergebruikt bij het vak houtbewerking. We recyclen materialen waar mogelijk. Ook als wij grotere aanschaffen doen, gebruiken we voor de offerte-aanvraag duurzaamheidscriteria om een verantwoorde keuze te kunnen maken. We willen onze leerlingen en medewerkers bewuster maken van de impact die hun gedrag heeft op het milieu en duurzaam gedrag stimuleren. Zo zullen we in de komende jaren alle afval op de juiste wijze scheiden.

De aankomende beleidsperiode gebruiken we om duurzaamheid als beleidsthema integraal onderdeel van onze strategie en visie te laten zijn. Hierbij gaat het niet alleen om het nemen van losse duurzame maatregelen, maar juist om het integreren van duurzaamheid in alle aspecten van ons onderwijs en bedrijfsvoering.

Het opstellen van een duurzaamheidsbeleid vereist een systematische aanpak. Het is belangrijk om een duidelijk beeld te hebben van de huidige situatie en een visie te hebben voor de toekomst. Het betrekken van belanghebbenden bij het duurzaamheidsbeleid en het ontwikkelen van meetbare doelen en actieplannen zijn essentieel om een effectief duurzaamheidsbeleid te ontwikkelen.

Sociale duurzaamheid

Duurzaamheid is een begrip dat niet beperkt blijft tot milieu-aspecten. Duurzaamheid betekent voor Tongerlo meer dan alleen zonnepanelen op het dak. Wij willen een bijdrage leveren aan het verbeteren van de leef- en leerkwaliteit voor leerlingen en medewerkers. Naast aandacht voor materiële aspecten voor duurzaamheid investeren wij in sociale aspecten van duurzaamheid, zoals kansengelijkheid, inclusie en diversiteit, aandacht voor het individuele en collectieve welzijn, de relatie tussen mensen onderling en de relatie van de mens met de natuur. Zo hebben we op alle scholen aandacht voor het aanbod van de catering: we werken met een gezonde kantine. Ook is er veel aandacht voor de buitenomgeving van de scholen, waar bewust ruimte is gemaakt voor ontspanning en beweging.

In ons handelen hebben we oog voor de impact die wij hebben op onze leefomgeving en leefgemeenschap. Dat wordt zichtbaar in ons onderwijs, maar ook in de wijze waarop wij samenwerken met externe partijen, zoals bijvoorbeeld de Werkgroep Schoon Langdonk. Deze werkgroep zorgt, samen met onze leerlingen, voor een schone omgeving in de wijk en rondom de scholen. We investeren in de relatie met de bewoners van de omliggende straten van onze scholen, door hen actief te betrekken bij zaken die op onze scholen spelen en waar nodig informatie- en kennismakingsbijeenkomsten te organiseren. Wij zien onze scholen als integraal onderdeel van de gemeente Roosendaal en willen daar bijdragen waar mogelijk.

Bronnen

Kansengelijkheid:

Bron: SCP-rapport Eigentijdse Ongelijkheid, 2023

Bron: Kansengelijkheid in het onderwijs: sturen op een betwist ideaal, Hooge, Wasslander en Denessen, 2024

Maatschappelijke context:

Bron: [Regionaal Educatieve Agenda 2022-2025](#)

Onderwijs:

Leren in vijf dimensies, moderne didactiek voor het voortgezet onderwijs. Robert J. Marzano, herziene druk 2013

Gert Biesta (kwalificeren, socialiseren en persoonsvorming)

Luc Stevens (psychologische basisbehoeften: relatie, autonomie en competentie)

